

VM ORIENTERING

Kongsberg 13.–17. sept. 1978

PROGRAM

Onsdag	13.9	kl. 19.30	Åpning Kirketorget/Kirken. Ankomst PR-stafett fra Bergen
Torsdag	14.9	kl. 09.00-12.00	VM-prøveløp/trening
Fredag	15.9	kl. 09.30-15.00	VM-INDIVIDUELT
Lørdag	16.9	kl. 10.00-15.00	VM-Trimmen. Nasjonalt o-løp og turorientering
Søndag	17.9	kl. 09.00-14.00	VM-STAFETT

VM 78 Solo

Deltakere og ledere får minne-medalje fra o-VM

Som minne fra Orienterings-VM på Kongsberg, skal samtlige deltakere og ledere få med seg en minnemedalje og et myntsett, laget på Den Kongelige Mynt.

Minnemedaljen er gitt av Den Kongelige Mynt som en hilsen til ledere og deltakere. Det er en medalje i patinert bronse, med VM-emblemet på den ene siden og Kongsbergs segl på den andre. Det er myntgravør Øyvind Hansen som har laget medaljen, og den vil sikkert bli et originalt og kjærkomment minne fra O-VM.

Bankene i byen har gått sammen og gir deltakerne og lederne et myntsett, med den norske myntserien anno 1978 plassert i et etui.

— Tanken er selvfølgelig å gi deltakerne en gave og en hilsen fra Kongsberg, og som arrangører må vi bare takke for velviljen, sier formannen i den lokale arrangementskomite, Kjell Brenna til Laagendalsposten.

I tillegg til minnemedaljen er det også laget en medalje med samme motiver, men i noe enklere utførelse. Den vil bli gitt til alle som melder seg på og fullfører den såkalte VM-trimmen som er lagt inn på lørdagen under mesterskapet - et trimarrangement i tråd med O-forbundets målsetting. Der kan en delta enten en vil ta med blåbærspann og unger i skogen, lete etter o-poster undervegs, eller en vil ta det hele som en fin trimtur. Og de som finner et visst antall poster får minnemedaljen som premie.

— Dette er minnemedaljen som alle deltakere og ledere får med seg fra O-VM. Vi ser VM-emblemet, på baksiden er Kongsberg segl.

12.09.1978
Stille på åpningsdagen - storinnrykk i dag og i morgen?

VM-informasjonen åpnet

Eva Teien, (t.v.) og sveitsiske Lotte Bächtold — gift med IOF-teknisk delegert Edgar Bächtold — konstaterer at informasjonssenteret på Nymoen skole er åpnet. Men det var meget rolig i går, og jentene tok

seg tid til å va en tur i huska for å hjelpe fotografen og gjøre det helt klart at VM-informasjonen er åpen hele dagen.

— Det blir sikkert nok å gjøre etterhvert, men foreløpig merker vi tydelig at det ennå er to dager til offisiell VM-åpning. I formiddagstimmene har vi hatt besøk av to svenske delegerte og fire unge norske orienteringsløpere, men ellers har mandagen vært temmelig stille. Vi

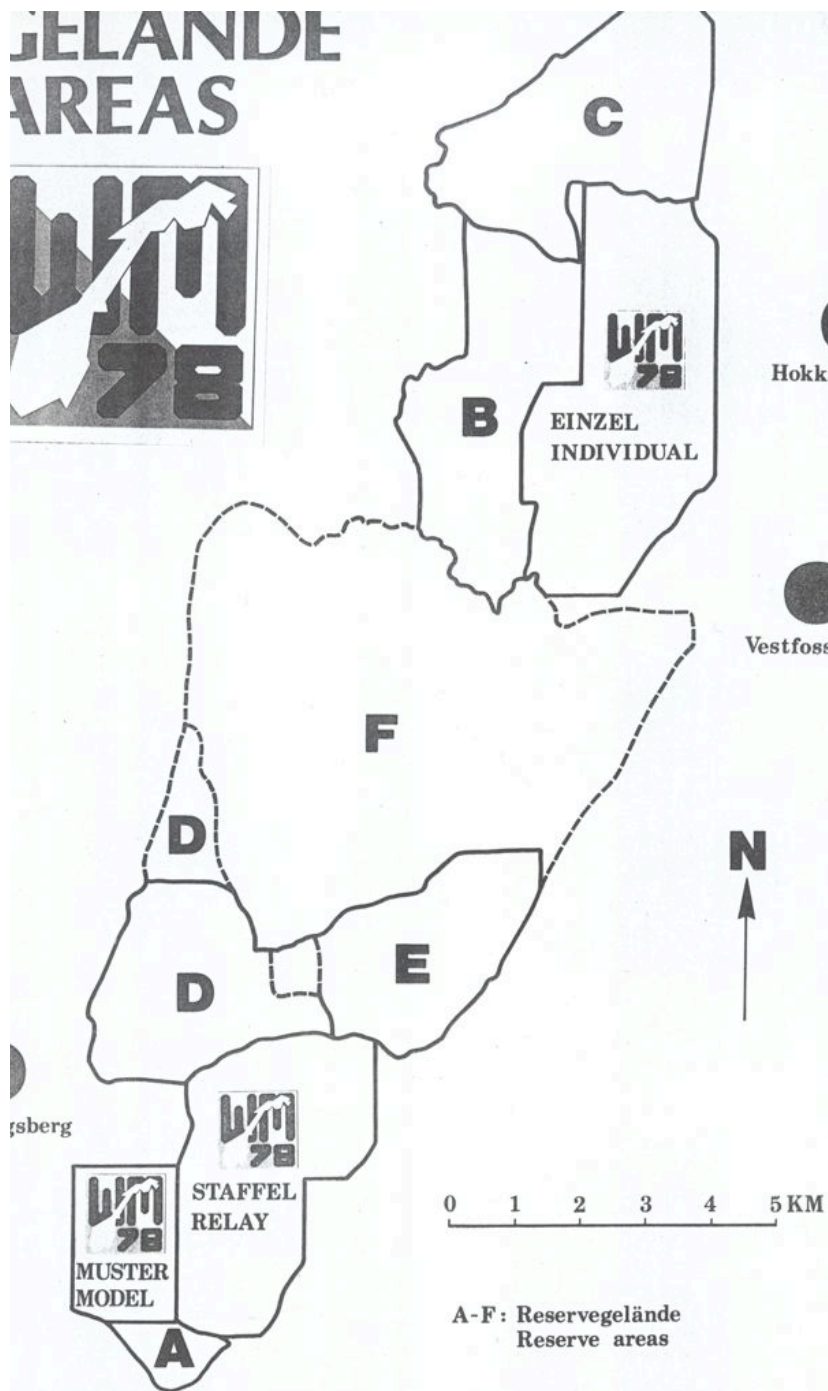
regner med at hovedtyngden av tilreisende kommer tirsdag og onsdag, og da blir det nok mer å gjøre. Det var Eva Teien som sa dette til Laagendalsposten da vi stakk innom VM-informasjonen på Nymoen skole i går ettermiddag. Der ble kontoret åpnet mandag morgen, og

hele uken inklusive søndag vil det være oppe fra tidlig om morgenen til sent på kvelden. I alt 14 personer er engasjert i arbeidet med å informere tilreisende på dette kontoret. Det er også åpnet VM-informasjon på Heistadmoen.

Foruten å kunne gi informasjon om når og hvor og hvem i forbindelse med VM, fungerer VM-informasjonen også som salgslokale. VM-artikler i fleng og alle slags VM-emblemmer er til salgs til absolutt overkommelige priser.

JELANDE AREAS

A-F: Reservegelände
Reserve areas

Kartkontrollør Per Kristiansen:

0003

- VM-terrenget må hemmelighets-stemples

Et verdensmesterskap i orientering er ikke et arrangement man planlegger over natten. På mange måter er det et oversiktlig og greit arrangement å avvikle. Det er få deltagere, og antall løyper er sterkt begrenset sammenlignet med et vanlig o-løp.

Tom Erik Brohaug

Likevel er et internasjonalt mesterskap en tidkrevende oppgave. Den tekniske utviklingen innen O-idretten har ført til at det i dag stilles store krav til løypelegging, postplassering og kart. Reglene på dette område er detaljerte og klare, og de kritiske øyne fra løpere og ledere like skarpe. Norge har mye å forsvare i VM-sammenheng, og vi må finne oss i å stille blant favorittene også denne gang. Derfor vil våre utenlandske konkurrenter være særlig på vakt mot såkalt hjem-

— VM-terrenget må hemmeligholdes, sier den nasjonale kontrollør Per Kristiansen.

meterrang, «lekkasjer» om løyper, kart og terrenget og andre forhold som kan rukke ved prinsippet om like konkurranseforhold.

Her er det kontrollørene kommer inn i bildet. VM-reglene slår fast at det ved siden av en teknisk delegert oppnevnt av det internasjonale orienteringsforbundet skal være en nasjonal kontrollør som skal føre det løpende tilsyn med forberedelsene til arrangementet. Den norske kontrolløren er vår «gamle» eliteløper Per Kristiansen, og det er gjennom samtale med

ham vi for alvor får innblikk i hvilket forarbeide som ligger bak utvelgelse av terrenget og karttype.

TYPISK NORSK

— I løpet av disse fem årene er over 50 ulike terrengområder vurdert, forteller Per Kristiansen. — Av disse er ca. 40 nøyere synfart av meg selv eller Helge Kvaase, som er min assistent.

Blant områder som ble nøye vurdert, kan nevnes Nedre Buskerud, Østfold, Romerike, Østerdalen, Gudbrandsdalen, Romsdal, Hadeland og Telemark. Teknisk delegert fra det internasjonale orienteringsforbundet, sveitseren Edgar Bächtold, hadde imidlertid som utgangspunkt at VM-terrenget skulle være typisk norsk når VM først skulle gå i Norge. Og for å gjøre en lang og tidkrevende prosess kort, så endte vi altså opp med to aktuelle områder. Halden og Kongsberg sto igjen som nokså

likeverdige vertsbyer alt tatt i betraktning. Valget falt til slutt på Kongsberg, noe som ble offentliggjort sist høst, nøyaktig ett år før åpningen av VM.

— Hvilke prinsipper la dere til grunn for utvelgelse av terrenget?

— Først og fremst at det skulle være lett løpbart, med pen og ren skogbunn. Videre at terrenget skulle være middels detaljert med moderat grovkjøpning. Vi prøvde også å unngå altfor tett vegetasjon uten at sikten ble «millelang». Alt i alt har vi ønsket å stille løperne overfor rimelige o-ppgaver som kan gi like konkurranseforhold.

HYSJ-HYSJ

Valg av terrenget og kart er i høyeste grad et hemmeligstemplett arbeid. Flere ganger har det forekommet såkalte «avsløringer» av VM-terrenget i avisene uten at Kongsberg har vært fremme i diskusjonen. Helt fram til offentliggjørelsen for ett år siden var det bare en håndfull personer som kjente til det aktuelle løpsområdet. —Hysj-

hysj-operasjoner med dekknavn har vært nødvendig for kunne stille med ryggen fra mesterskapet går av stabelen.

Tilsammen har 15 personer vært involvert i løypelegging og kart i de ulike terrenntyper. I tillegg til disse kommer kartografer, trykkere, rentegne og flyfotografer, alle sammen med strengt taushetsløfte.

VERDIFULLT ARBEIDE

Resultatene av det enorr arbeidet som er nedlagt av Per Kristiansen og hans medhjelpere vil vi tro vil bli stor nytte for norsk orientering senere. Ban Kongsberg-området er det lag fem kartblad, hvorav to skal brukes under mesterskapet. Halden-området ligger to gli rende kartblad og venter på anvendelse. I tillegg har Kristiansen samlet mengder av verdifulle opplysninger om terrenntyper gjennom de befarings som er gjort i hele Sør-Norge. Det er nok av førsteklasses terrenntyper i Norge, er hans konklusjon.

Løpsledere med DEKKNAVN:

Kjell Johansen (løpsleder individuelt)
Fritz Andreassen (løpsleder stafett)

Alias Peder Aas
Alias Hans Hansen

— Orientering? — det er verdens fineste idrett!

Det er hele fire år siden forberedelsene til dette VM-arrangementet kom i gang. Dengang var det ikke fastlagt at det skulle bli nettopp Kongsberg som ble arena for VM. Det ble valgt ut hele 40 forskjellige steder i Norge, forteller Brenna. Ut fra disse stedene var det så kontrollørene med sveitseren Edgar Bächtold i spissen som skulle plukke ut det mest egnede arrangementstedet. Utfra de kriteriene ham la til grunn ble det så klart at det var Kongsberg som representerte den mest ideelle løsningen.

Halden ble imidlertid plukket ut som et reservområde, kan Brenna fortelle, og forberedelsene der har helt til for et år siden gått parallelt med forberedelsene på Kongsberg. For ett år siden ble det med andre ord absolutt endelig fastslått at Kongsberg ble stedet, og «finforberedelsene» kunne begynne. Allerede så langt tilbake som til 1974 ble imidlertid arbeidene med kartene i det aktuelle området startet. Det måtte jo helt nye kart til og tegningen av disse ble satt igang. På den måten har en nå hele fem forskjellige områder med nye kart som kan brukes til arrangementet. En vil være helt sikker på at en har gardert seg mot alt som kan inntreffe helt til siste stund. Brenna tenker da på for eksempel en ting som skogbrann. Han nevner imidlertid også at dersom det planlagte området skulle bli kjent på forhånd er en dermed sikret å ha flere alternativer å gå over til.

TERRENGET AVGJØR

— Kjell Brenna, hva tror du var årsaken til at nettopp Kongsberg ble valgt til arena for dette o-historiens syvende verdensmesterskap?

— Den viktigste årsaken ligger i det terrenget en finner i distriktet. Det ble ansett å være et meget rettferdig terreng som skulle passe de fleste nasjoners løpere. Dessuten kunne vi her, takket

være forsvaret by på førsteklases muligheter for forlegning. Det at vi har fått frigjort Heistadmoen for løperne og lederne betyr jo veldig mye. Her kan de få ro og være for seg selv. Mulighetene for trening er ideelle med terreng på alle kanter, og det er godt med bad og dusj-anlegg.

Brenna legger til at en er svært glade for det gode samarbeidet med forsvaret. De har nemlig flyttet en repetisjonsøvelse for å frigjøre Heistadmoen i det aktuelle området.

Når det gjelder arbeidsfeltet for den lokale komite kan Brenna fortelle at en av de viktigste tingene her er forening og forpleining. Dette gjelder løperne og deres ledere på Heistadmoen, som Arne Bjørklund har ansvaret for. Likeså har Jens Storfossen ansvaret for å innkvartere de som kommer til Kongsberg i forbindelse med arrangementet. Her tenkes det på delegatene fra det Internasjonale Orienteringsforbundet, på presse, innbudte gjester og turister. Knut Spilling er seremonimester, og de tingene som kommer inn under ham er også en meget viktig del av det lokale arrangementet. VM-vertene og vertinnene skal være kontaktpunkt mellom de enkelte deltakende land og arrangørene. Leder for disse er Gerd Signe Myrvold. En annen viktig del av det arrangementstekniske er transporten. Her har Tore Torbjørnsen fått god hjelp blant annet av Lågendalsrutene som skal stå for busstransportene.

— Har det oppstått spesielle problemer under forberedelsene?

VELVILLIGHET

— Nei, det hele har glidd overraskende bra. Hovedårsaken til dette er selvsagt at vi har vært ute i så god tid med forberedelsene. Dessuten er vi blitt støttet godt opp av Kongsberg by. Kom-

munen har blant annet stilt garanti for å dekke et eventuelt underskudd som måtte bli på det lokale planet, begrenset til 25.000 kroner.

Brenna forteller videre at det eneste som en stund så ut til å skape problemer var kaserne brannen på Heistadmoen. Den brakken som brant ned var egentlig beregnet som forlegning for damene. Takket være velvillighet fra forsvaret igjen har man imidlertid klart å løse dette uten for store komplikasjoner.

— Hvor mange mennesker har vært og er innblandet i forbindelse med VM på det lokale plan?

— Det er vanskelig å si eksakt, men 350 stykker skulle være ganske riktig når det gjelder de fra Kongsberg som er delaktig i arrangementet. Dette er da både de som har vært engasjert på forhånd og de som kommer til under selve avviklingen.

— Hvordan er det med deg selv, Brenna, hvilken tilknytning har du personlig til o-sporten?

— For meg står som sagt orientering som verdens fineste sport. Jeg har vært borti sporten siden like etter krigen, og jeg føler at det er i o-sporten at jeg hører hjemme.

Kjell Brenna er egentlig ikke ekte Kongsberg-gutt. Han er født og oppvokst på Strømmen. Han har imidlertid i løpet av sin tid i forsvaret faret land og strand rundt og i 1968 kom han til Kongsberg. Her trives han så godt at han bestemte seg for å bli i byen. Dette var imidlertid ikke forenlig med forsvarets beordrings-system og han gikk da over til en sivil jobb i byen. Idag er han ansatt ved Kongsberg Våpenfabrikk hvor han arbeider med F-16 prosjektet. Han forsikrer at han nå har slått seg til i Kongsberg for godt. Brenna vil vel forøvrig huske Munga som den forrige presidenten i Kongsberg Idrettsforening.

— orientering, det er verdens fineste sport. I hvertfall er det meningen til Kjell Brenna, formannen i den lokale arrangementskomiteen for VM. En må vel også ha en slik innstilling for å ha kapasitet til å legge ned så mye arbeide i forbe-

redelsene som Brenna og hans medarbeidere har gjort. Den lokale komiteen har vært i arbeid i to år, og så grundig som alt nå er gjennomtenkt og gjennomgått skal det mye til at noe klikker, slår Kjell Brenna fast.

O-VM fra dag til dag

Vi er inne i en VM-uke på Kongsberg. Den offisielle VM-åpning skjer ikke før onsdag kveld, men hele denne uken vil byen preges av verdensmesterskapet i orientering. Det vil Laagensdalsposten markere med daglige VM-sider, der vi bringer stoff omkring mesterskapet og de lokale arrangører.

Programmet for VM-uka vil bli gjort kjent i en rekke sammenhenger, men vi velger likevel å ta med en oversikt over de begivenheter som skal finne sted på Kongsberg denne uken. Vi gjør oppmerksom på at løpsstedene for individuelt og stafett ennå ikke er offentliggjort.

Den lokale VM-general - Kjell Brenna i o-skogen. Han tok seg tid til å stille opp i veteranmesterskapet i Veggli forrige helg. Orientering er verdens fineste sport, mener Brenna og da vil en selvsagt gjerne utøve den også - ikke bare dirigere arrangør-troppene for VM.

JOBBOGSA

— Apropos jobben din Brenna, har du fått tid til å jobbe ved iden av VM-forberedelsene?

— Selvsagt har jeg måttet ta noe av arbeidstida til VM-arbeid, men jeg tror ikke at det har blitt så mye at det har vært en belastning.

— Det meste av arbeidet har slitt på kveldstid, og som sagt å har det hele gått svært greit.

Han legger også til at han nå stoler på at alt går som det skal og at han sover godt om natta, bekymringene har ikke gjort ham søvnløs. Under selve arrangementet vil han prøve å være så passiv at han kan få oversikt over at alt er i orden. Han regner imidlertid ikke med å bli helt arbeidsledig. Uansett hvor godt alt er forberedt dukker det alltid opp småting som må rettes på.

På tampen skyter Brenna inn at med bakgrunn i det arbeidet som er lagt ned på forhånd så håper han at det kommer riktig mye folk til VM-dagene. Ikke bare til selve konkurransene, men kanskje spesielt til VM-trimmen på lørdag. Her blir det anledning for alle og enhver å prøve seg i VM-løypene.

«VM-starten»

At VM i orientering ikke bare skal bli en begivenhet for de beste, men for alle kategorier o-utøvere er «VM-starten» en av bekreftelse på.

«VM-starten» er et rekrutterings tiltak der alle nybegynnere fra hele landet har konkurert om plassene.

I alle landets kretser er det i løpet av sesongen arrangert minst 5 o-løp hvor det har vært innlagt følgende begynnerklasser:

D-12 N, H-12 N, D-13-14 N og H-13-14 N.

Blant de deltakere som har fullført minst 4 av løpene og er i alderen 11-14 år er det trukket ut en jente og en gutt fra hver o-krets. Tilsammen 50 deltakere, og fra Nedre Buskerud deltar Tuva Leikvam, Sturla og Per Østreng, ROS.

Deltakerne møter på Kongsberg onsdag 13. september og blir der til søndag ettermiddag, i løpet av disse dagene vil de være tilstede på åpningsseremoni og alle løp, de vil avlegge besøk i VM-leiren, det vil bli lagt opp instruksjoner for de og de skal delta i et nasjonalt o-løp som inngår i VM-komiteens arrangementer.

Alle utgifter til reise og opphold er en del av NOF's utgifter i forbindelse med VM.

Ledere for leiren er Ivar A. Borge (medlem av VM-komiteen) og Håvard Lillegård (NOF's utdanningskonsulent).

VM-sjef med full oversikt

Med mottoet «Hvis du gjør det selv så vet du at det blir gjort», styrer nå VM-sjef Knut Berglia sine nærmere 500 funksjonærer inn i de siste hektiske dagene for VM på Kongsberg. I over fem år har han arbeidet målbevisst med dette mesterskapet i tankene, og hvis alt går etter planen blir han en av de få arbeidsledige under selve mesterskapsuka 11. - 17. september. Dyktig medarbeidere på alle områder skal frigjøre en sjef som later til å ha oversikten over selv de minste detaljer.

Det er rutineret administrator som har ansvaret for dette første O-VM på norsk jord. Nå var det riktig nok skisporten som opptok Eikværingen i gutte- og ungdomsårene men like etter krigen kom han med i o-miljøet i Nedre Buskerud både som aktiv og administrator.

Han rakk et Norgesmesterskap i 1953 for Lystad-perioden sette inn, men ble kort tid etter som en av de første i Norge rammet av o-gulstott.

I Orienteringsforbundets styre ledet han naturlig inn som viseformann i 1965, deretter som formann i to perioder fram til 1971.

Viderestyrte han forbundets tekniske komite samtidig som han satt to perioder i Idrettsforbundets styre. At han hele tiden utmerket seg som et dyktig og pålitelig arbeidsgjører gjorde at han med alles tillit ble satt til å lede forberedelsene til årets VM for fem år siden. Som avdelingssjef i kriminallaboratoriets identifikasjonsgruppe skulle han være vel egnet til å overvåke det puslespill som det pirkte VM-reglementet legger opp til. Som politimann har han også på en utmerket måte klart å få sine nærmeste betroede medarbeidere til å bevare hemmeligheten omkring VM-terreng og -kart. Omkring dette har det versert rykter i mange år allerede, men aldri ble Kongsberg seriøst lansert som vertsby for offentliggjørelsen i Tjorhøst.

For de som har fulgt forberedelsene på nært hold, skulle det være lett å slutte seg til rapporten fra Det Internasjonale Orienteringsforbundets tekniske kontrollor: «Om noe skulle klike i dette VM så er det iverthvertfall ikke på grunn av dårlig forarbeid. Alt ligger an til å bli et mønster-VM».

MANDAG 11. SEPTEMBER:

Ankomst av IOF-delegater og presse. Endel løpere vil også innfinne seg på Kongsberg i løpet av dagen.

TIRSDAG 12. SEPTEMBER

Mottakelse av de første VM-troppene, og anledning til trening for løperne i et reserveterreng.

ONSDAG 13. SEPTEMBER:

Ankomst øvrige VM-tropper, og trening for løperne Offisiell åpning av mesterskapet på Kirke-torget kl. 19.30, med påfølgende åpningssermoni i Kongsberg kirke.

TORSDAG 14. SEPTEMBER:

Prøveløp for VM-løperne og trekning av startrekkefølgen for det individuelle løp.

FREDAG 15. SEPTEMBER:

VM individuelt. Første start menn kl. 9.30, damer kl. 10.00. Seierssermoni kl. 15.00. Løpssted offentliggjøres onsdag kveld.

LØRDAG 16. SEPTEMBER:

VM-trim i VM-terreng med første start kl. 10.00. Trening og sightseeing for VM-deltakerne.

SØNDAG 17. SEPTEMBER:

VM i stafett. Start menn kl. 9.10 og damer kl. 10.00. Seiers- og avslutningssermoni kl. 14.00. Løpssted offentliggjøres lørdag.

Løpsstedet — en godt bevart hemmelighet

Løpsstedet for orienterings-VM har vært en hemmelighet nesten like godt bevoktet som de engelske kronjuveler. Endel mennesker har nødvendigvis måttet bli informert i forbindelse med kartarbeide, godkjennelse av grunneiere o.l., men utover den engere krets av informerte har det forblitt en hemmelighet hvor orienterings-VM skal utvikles. Det eneste en vet med sikkerhet er at løpsstedet ligger innen rimelig transport-avstand fra Kongsberg. Og mer får en ikke vite før dagen før VM-starten, når løpsstedet skal offentliggjøres.

Utenforstående kan være fristet til å trekke litt på smilebåndet av alt dette hemmelighetskremeri. — Og er det egentlig nødvendig å holde det så hemmelig? Vi spør medlem av VM-komiteen og nasjonal kontrollor for VM, Per Kristiansen.

— Det kan en selvsagt diskutere. Bakgrunnen for hemmeligholdelsen er imidlertid det meget detaljerte reglement som det internasjonale orienteringsforbundet, IOF, har utarbeidet for utvikling av verdensmesterskap.

Der står det helt utvetydig at løpsstedet skal holdes hemmelig til en dag før konkurransen. Det igjen er selvsagt begrunnet med at det er noe av ideen med orientering at løperen skal møte opp-gaven i terreng han ikke kjenner. Det skal ikke være muligheter for at løpere skal kunne trene i VM-terreng på forhånd. Og derfor holdes løpsstedet hemmelig, sier Kristiansen.

— Og det har dere klart?

— Det mener vi. Det har aldri vært arrangert større o-løp i de områdene hvor den individuelle konkurransen og stafetten går av stabelen, og jeg tror ikke noen av løperne som stiller opp i VM har løpt i dette terreng for.

— Dere har arbeidet nokså lenge med å forberede disse løypene?

— Det har vi. Det er flere år siden vi begynte å forberede det hele med å tegne nye kart. Det ble både tegnet to kart i Østfold for Kongsberg endelig ble utnevnt til arrangørsted, og kart i Kongsberg-traktene.

I Kongsberg-området er det tegnet seks kart, men bare to av disse skal benyttes under selve VM. De øvrige er reservekart, som skal kunne brukes om noe uforutsatt skulle inntruffe. Hadde det for eksempel oppstått skogbrann i VM-terreng i august, ville det ikke ha bydd på særlige vansker å legge hele arrangementet over

til reservestedet. I VM-uken vil imidlertid i alle fall to av reservekartene bli frigitt til trening for VM-løperne, slik at de skal få forberede seg best mulig.

— Og løypene er klare for lengst?

— Ja, en kan vel si det. Alle-rede for et par år siden var løypetrassen klar, og for et år siden var løypa ferdig. Alle detaljer, som postbeskrivelser, kurs og avstander er sjekket og dobbelt-sjekket, og i mai var den ferdig med det arbeidet. IOFs kontrollor var på Kongsberg i juni og kontrollerte det hele. Arrangørene har slått med små trestikker med maling der o-skjermen som markerer posten skal stå, og en trestikke der postmannskapet skal sitte. Så det eneste som nå gjenstår med løypene er at selve o-skjermen blir hengt opp dagen før løpet, og at IOFs kontrollor og jeg løper gjennom løypa på morgenen

løpsdagen for å ta en siste sjekk på at ingen ting er plassert galt, sier Kristiansen.

— Du som kjenner løypene og internasjonal o-sport kan kanskje komme med et godt forhåndstips?

— Å gi seg ut på virkelig dypt vann har jeg ikke lyst til, så navn får du ikke fra min munn. Men visse betraktninger kan en selvsagt gjøre seg. Terrenget er ganske lettøpt, og orienteringen middels vanskelig, så det vil nok bli stor fart under løpet. Det vil kanskje være en fordel for løpssterke løpere, men i stor fart er det jo lett å gjøre orienteringsfeil, og de vil gi store utslag.

— Personlig tror jeg at de norske herreløperne vil markere seg selv om de jo er prgramforpliktet til å gjøre en dårlig figur på stafetten. Finnene har sterke løpere som kan gjøre det virkelig skarpt om de har tilegnet seg mer o-teknisk rutine, og jeg tror en gjør lurt i å regne med sterk inn-sats fra finnene. Derimot tror jeg svenskene kanskje mangler det gull-kantete kortet denne gangen, men i stafett-sammenheng er svenskene alltid farlige.

— På damesiden har de norske jentene gjort stor fremgang, men her er det vel større muligheter for at mellom-europeerne gjør det skarpt. Og for o-sporten ville det selvsagt være gledelig om flere nasjoner enn de nordiske nasjonene kunne være med og kjempe i teten, sier Per Kristiansen.

hp 11/9.78

VM-arrangementet en honnør til lederne

— I VM-programmet har jeg kalt det en honnør til våre ledere i byens idrettsklubber at orienterings-VM er lagt til Kongsberg. Det holder jeg fast ved. Det må sees på som en anerkjennelse av deres arbeid når klubben tildeles et slikt arrangement. Og for Kongsberg by er det selvsagt av

stor PR-verdi at et mesterskap som omfattes med så stor interesse av massemedia blir lagt hit.

Det er Kongsbergs ordfører Omar Evju som sier dette til Laagendalsposten. Han skal i egenskap av ordfører følge VM-arrangementet på nært hold, og er selvsagt opptatt av mesterskapet.

— I gamle dager da Kongsberg-hopperne utgjorde verdenseliten, kunne en komme over alt i verden og fortelle at en kom fra Kongsberg. Det visste alle hvor var, takket være hopperne. Og på samme måte vil et orienterings-VM som får bred dekning i aviser og dekkes ved direkte sendinger i radio og TV, skape blesst om byen. Jeg kan ikke skjønne annet enn at det må gi Kongsberg goodwill og PR, sier Evju.

Ordføreren skal være til stede under den offisielle åpningen av verdensmesterskapet onsdag, og skal torsdag kveld gi en mottalgelse for VM-lederne. Han er også innbudt til å overvære selve mesterskapene og har tatt sikte på å overvære både det individuelle løpet fredag og VM-stafetten søndag. — Hvis da ikke noe skulle komme i veien, en ordfører har mange plikter, sier Evju.

— Hva med VM-trimmen lørdag? Ordføreren er kjent for å være sporty, skal du stille opp der?

— Nei, orientering hører til de idretter jeg ikke har forsøkt meg på, så det spørs om jeg legger ut på det, smiler Evju.

— Men for å komme tilbake til VM — hvilken verdi har mesterskapet for Kongsberg?

— Verdien kan helt sikkert ikke måles i kroner og øre eller andre størrelser. Men som jeg nevnte tidligere, et slikt mesterskap har stor PR-verdi. Og jeg vil tro at serviceengringene - kanskje i første rekke hotell- og turistbransjen kan dra direkte fordel av et slikt arrangement.

— Men når en snakker om verdi for Kongsberg, så vil jeg gjerne si noen ord om idrettens generelle betydning for byen. Den tror jeg nemlig vanskelig kan overvurderes. Det er overmåte viktig å ha den staben av ledere og aktive som på frivillig basis driver idretten. Det kan slett ikke måles i kroner,

Ordfører Omar Evju med VM-plakaten. — VM-arrangementet er en honnør til byens idrettsledere, og mesterskapet gir Kongsberg fin PR, sier Evju.

for selve miljøet de skaper har egenverdi. Den dagen det offentlig overtar idretten - noe jeg håper aldri skjer - vil en miste mye av den entusiasme og glød som preger dagens idrett. En leder som gjør jobben av egen interesse, vil nødvendigvis legge mer glød og iver i arbeidet enn en som har dette kun

som et lønnet arbeid. Derfor tror jeg den frivillige organiserte idretten er et aktivum som vi ikke må gi slipp på. Det betyr imidlertid ikke at idretten ikke skal ha støtte, det får den da også i dag. Hvert eneste år kommer bidragene fra kommunen til idretten i form av tilskudd og drift av anlegg opp i beløp på

flere hundre tusen kroner. Det er kanskje en måte å verdsette idretten på - selv om dens verdi aldri kan måles i penger, sier Evju - som idet LP er på veg ut døren tar en telefon og beklager at den dagen er det vanskelig å få avvirket befaringen - for da er ordføreren opptatt i forbindelse med orienterings-VM.

Om tradisjonene skal holdes ved like:

Det blir norsk VM-gull på Kongsberg

Det blir norske medaljer under orienterings-VM på Kongsberg, og sjansene er store også for at det blir VM-gull til Norge i individuelt løp eller stafett.

Dette er ingen spådom basert på vurdering av de norske løperes styrke. Likevel føler vi oss på nokså sikker grunn når vi forutsier norske triumfer i det forestående verdensmesterskap her på Kongsberg. Rent statistisk tyder nemlig

alt på at det vi forutsier vil skje — nemlig at Norge får gull, eller i alle fall medaljer.

Siden det første verdensmesterskap i orientering ble arrangert ved Fiskars i Finland i 1966, har det nemlig ikke hendt at den norske troppen har reist hjem uten medaljer i kofferten. Og når VM for første gang går på norsk jord, må vi jo tro at det norske landslaget er tradisjonen tro.

Vi tok også sjansen på å spå norsk VM-gull, og det belegges med følgende faktum: med unnatak av mesterskapet i Danmark i 1974 har Norge alltid tatt minst en gull-medalje i o-VM. Med andre ord — de norske VM-løperne har tradisjoner å forsvare på Kongsberg.

Det har som regel vært de tre nordiske nasjoner, Sverige, Finland og Norge som har dominert mesterskapene. Da det hele begynte i Finland i 1966 ble det norsk gull i herreklassen, der Åge Hadler viste seg som den klart sterkeste. Ellers ble det bronsemedaljer til både dame- og herrelag i stafett i det mesterskapet.

Da mesterskapet to år senere ble arrangert i Linköping i Sverige var det stafett-damene som sto for den store bragden — ved å ta gull foran de svenske favorittene med Ulla Lindkvist i spissen. Individuelt ble det sølv til Ingrid Hadler og bronse til mannen Åge.

I 1970 gikk mesterskapet i Øst-Tyskland, og i Friedrichrode opplevde Norge de største VM-triumfene vi har hatt i o-sammenheng. I det mesterskapet ble det tre norske gull-medaljer og to bronsemedaljer. Ingrid Hadler sikret seg VM-gull for da-

Rolf A. Erstad

mer, mens Stig Berge sikret Norge gullet i herreklassen. Herrene tok også gull i stafetten, mens det ble bronsemedalje på damene. I dameklassen tok også Kristin Danielsen bronse individuelt.

For to år siden — da VM gikk i Aviemore i Skottland, ble som kjent Egil Johansen vdrds-mester for herrer — en tittel han skal forsvare på Kongsberg. Det norske herrelaget tok sølv i stafetten, mens damene ikke maktet å ta medaljer i Skottland.

Som en ser, Norge har tatt syv VM-gull i de seks mesterskapene som har vært arrangert. De norske herreløperne har fire ganger vunnet VM individuelt, og må vel sies å ha vært dominerende.

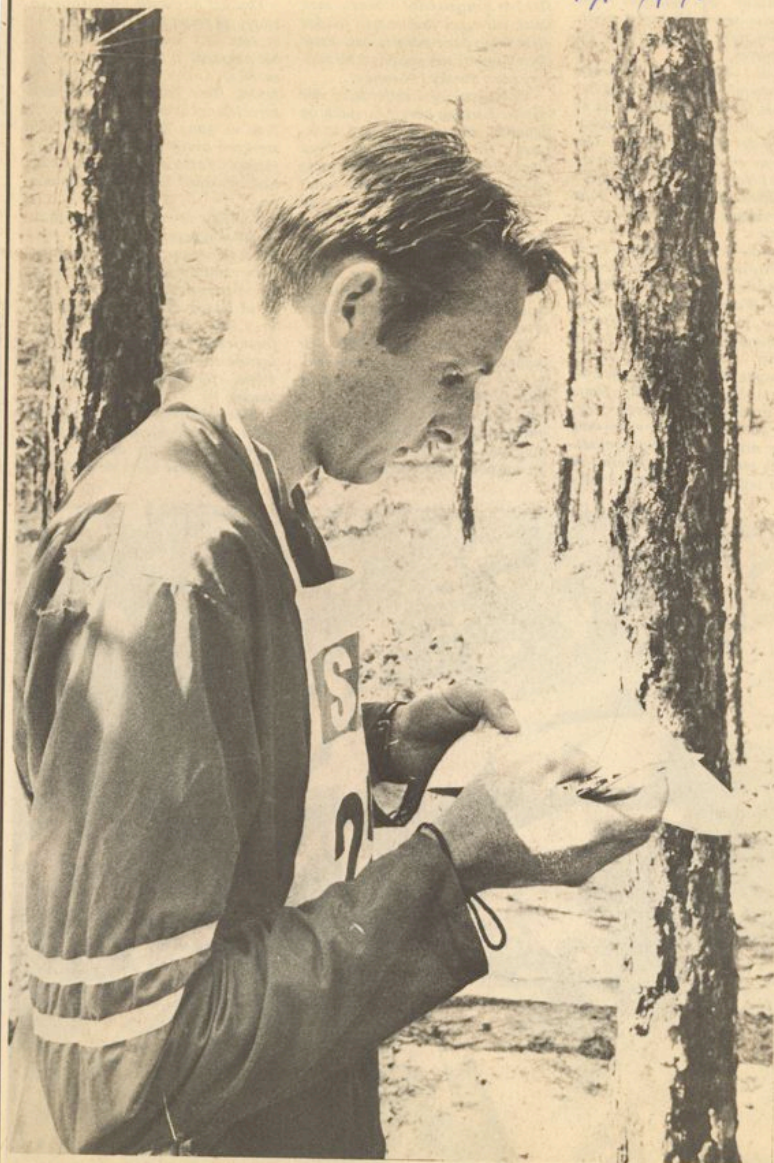
I stafettene har Sverige som regel trukket det lengste strået, men også i stafett-sammenheng må vi ha lov til å vente de norske løperne langt framme. En skal imidlertid være klar over at klimaet i internasjonal orientering er blitt hardere for hvert år, stadig flere nasjoner får fram løpere som kan hevde seg i toppen. Derfor blir det hardere enn noen gang å gå til topps, men vi våger likevel påstanden om at det blir norske VM-medaljer også denne gang. Og forhåpentligvis av edleste sort...

mer, mens Stig Berge sikret Norge gullet i herreklassen. Herrene tok også gull i stafetten, mens det ble bronsemedalje på damene. I dameklassen tok også Kristin Danielsen bronse individuelt.

Mesterskapet i Tsjekkoslovakia i 1972 ble ikke like rikt på suksess for Norges vedkommende, men duoen Åge Hadler/Stig Berge sikret Norge dobbeltseier individuelt — de eneste medaljene vi fikk i det mesterskapet.

1974 ble det svarte år for norsk o-sport, om en kan bruke et slikt uttrykk. Vi fikk ingen gullmeda-

En av de store i norsk o-sammenheng — Åge Hadler. Verdensmester i 1966 og 1972, og bronsemedaljør i 1968, det er noe å slå i bordet med. Og i tillegg har Hadler vært med på medaljevinnende norske stafettilag i VM. Det er blant tradisjonene etter Hadler de norske løperne skal følge opp fredag.

NRK med bred dekning av o-VM:

Komplisert TV-opplegg bak direkte sendinger

— Det er forsåvidt helt i tråd med den politikk TV-sporten har fulgt de siste årene, når vi legger opp til direkte sendinger og bred TV-dekning av orienterings-VM på Kongsberg. Vi har i størst mulig grad forsøkt å dekke store internasjonale begivenheter som skjer på hjemlig grunn, selv om det er innen idretter som vanligvis ikke omfattes med den helt

store publikumsinteresse. Eksempelvis kan jeg nevne dekningen av bryte-EM sist høst. Vi har også forsøkt å dekke mindre idretter når de har hatt store mesterskap i Norge, og jeg tror mange satte pris på f.eks. våre sendinger fra EM i curling. Direktesendingene fra orienterings-VM føyer seg forsåvidt bare inn i mønsteret fra tidligere.

Det er sjefen for TV-sporten, Rolf Rustad, som sier dette til Læggendalsposten. Han skal være kommentator under O-VM på Kongsberg, og skal formidle inntrykkene via mikrofonen både under det individuelle løpet fredag og under stafetten søndag.

TV-sporten har som nevnt lagt opp til en bred dekning av verdensmesterskapet. Det blir flere timers direkte sending både fra det individuelle løpet, og fra stafetten. Dette krever et voldsomt teknisk apparat, og nitid forberedelser for at alt skal klaffe.

— Fjernsyn er komplisert, og en direktesending fra et orienteringsløp byr på endel praktiske problemer. Det vesentlige problemet er linkforbindelser fra kameraene og til hovedknutepunktet. Det må være fri sikt og dette er ting en må ta hensyn til ved kameraplassering. Selve over-

føringen fra Kongsberg til Oslo byr ikke på problemer, sier Rustad.

Foreløpig er det hemmelig hvor løpene skal avvikles i Kongsberg-distriktet, men for folkene har dette vært klart i lang tid. Forberedelsene har vart i over ett år, og den første kontakt med arrangørene ble tatt for over to år siden, da fjernsynet var i kontakt med den sveitsiske løypeleggeren under VM i Skottland.

— Vi har hatt et førsteklases samarbeid med arrangørene, og forhåpentligvis har vi klart å løse alle tekniske problemer på en tilfredsstillende måte, sier Rustad.

— Dere stiller med en stab på 56 mann under mesterskapet, trengs det virkelig så mange?

— Tallet er ikke uvanlig høyt, i forhold til direkte sendinger fra andre idrettsbegivenheter som krever forholdsvis mange kameraer.

Som nevnt, fjernsyn er komplisert, og for å løse de tekniske problemer er det nødvendig å ha en så stor stab.

— Men timelange fjernsyns-sendinger direkte fra et o-løp må jo bli vanskelig å gjøre spennende, ikke minst for en kommentator?

— Det er klart at det er mer takknemlig å lage god fjernsyns-reportasje når Lene Jenssen i løpet av ett minutt tar VM-solv i svømming. En får ikke den samme fortettede spenning i et o-løp. Men vi benytter oss av samme teknikk som under store skirenn, der vi tar første del som opptak, og sender det mens løpet er i gang. Dermed får vi kuttet ned dødpunktene. Men for å skape god reportasje er vi selvsagt avhengige av at de beste kommer forholdsvis samlet.

— Når det gjelder selve kommentator-jobben så er den utfordrende. Orientering er jo ikke

Sjefen for TV-sporten i NRK, Rolf Rustad, skal selv kommentere i direktesendingene fra O-VM på Kongsberg.

noen stor publikumssport, men forholdsvis mange har etterhvert vært i kontakt med denne idretten, gjennom trim og turorientering! Likevel mener jeg at en av oppgavene våre i forbindelse med VM må være å skape et bilde av hva et o-løp er, og øke kunnskapene og interessen for o-løp. Og i det ligger det muligheter til å skape interessante o-sendinger, selv om en ikke kan berette om kamp om tiendeler, sier Rolf Rustad.

RAE

De forskjellige nasjonsvertene dannet flaggborg foran kirken under åpningen. Her er det (f.v.) Jane Dahten, Bjørg Simonsen, Sissel Rogstad og Morten Heigesen som har tatt oppstilling.

Enkel og stilfull åpning av O-VM

— Det er alltid hyggelig å hilse gjester velkommen til vår kjære by. Spesielt hyggelig er det å kunne ønske verdenseliten og deres ledere innen orienteringssporten velkommen til Kongsberg.

VM i orientering 1978 er åpnet, og med ordene over hilste ordfører Omar Evju VM-deltakere og ledere velkommen til Kongsberg under åpningshøytideligheten i går kveld.

Og skal en legge åpningshøytideligheten til grunn er det duket for et knirkefritt arrangement i verdensmesterskapet. Åpnings-

høytideligheten på Kirketorget og i Kongsberg kirke var stilfull, men enkel og langt over 1000 mennesker rundt Kirketorget satte en fin

ramme rundt en god VM-start.

Delakerne fra de 20 deltakernasjonene marsjerte inn på plassen og flaggborgen tok oppstilling foran kirken mens en ventet på at KIF-løperen Erik Engebråten skulle løpe inn og avslutte VM-budstikka som startet i Bergn forrige torsdag. Han kom, og overlevte budstikka til Kongsbergs ordfører Omar Evju som hilste deltakere, ledere og gjester før Kongsbergflagget ble heist og Kongsberg-sangen spilt av KV's musikk-korps.

Se side 4

Kronprinsen skal over- være O-VM

Det blir kongelig besøk under orienterings-VM på Kongsberg. I går fikk nemlig arrangørene beskjed om at Kronprins Harald likevel vil få tid til å besøke mesterskapet, og at han vil overvære avslutningen av det individuelle mesterskapet fredag.

Opprinnelig hadde en avskrevet muligheten for kongelig besøk under VM, fordi både fredagens individuelle mesterskap og VM-stafetten søndag kolliderer med andre arrangementer som kongefamilien må overvære. Fredag er det statsråd som gjør at Kronprinsen ikke kan overvære hele mesterskapet. Han kommer imidlertid til å overvære avslutningen, og skal også forestå medaljoutdelingen etter løpet.

Som siste løper med budstikken fra Bergen overrakte Erik Engebråten den til ordfører Omar Evju på Kirketorget.

Enkel og . . . .

Deretter holdt IOF's finske president Lasse Heidemann åpnings-talen før IOF's, NOF's og det norske flagget ble heist og VM-fanfaren og «Ja, vi elsker» ble spilt som avslutning på selve åpningen.

Deretter var deltakere, ledere og en ganske stor skare med tilhørere samlet til åpningshøytidelighet i

Kongsberg Kirke, der ordfører Omar Evju, fungerende NOF-president Leif A. Karl- sen, IOF-president Las- se Heidemann og VM- komiteens formann Knut Brenna hilste del- takerne.

Som nevnt, en stilfull og enkel VM-åpning. Klarer VM- arrangø- rene å holde samme stil under resten av mester- skapet, vil o-VM på Kongsberg bli meget vellykket.

Styret i Eiker o-lag sammen med ordfører Henning Torgersen i Øvre Eiker (nr. fire fra høyre). Eiker o-lag har gjort forberedelsene til VM individuelt i all stillhet.

VM-generalens sønn er:

Tidenes yngste løypelegger i VM

Om VM-sjef Knut Berglia hadde O-VM i 1978 i tankene da han tok med seg sin unge pøde Morten ut i Eiker-skogene og lærte ham kunsten å ta seg fram med kart og kompass, er vel heller tvilsomt. Men Berglia senior angrer neppe idag...

Når VM-løperne slipper løs i terrenget i morgentimene i morgen, så kan en slå fast at VM-arrangementet nærmest blir i familien. For ikke bare er pappa Knut sjef for hele VM-komiteen, men det er sønnen Morten som har klekket ut løype og poster. Vi tar neppe munn for full om vi utroper ham til tide-

nes yngste løypelegger i et O-VM.

Den jobben er normalt forbeholdt mer tilraskomme o-veteraner som har fulgt o-sporten på internasjonalt plan i endel år. I Norge har altså Eiker o-lag satset på en 20-åring som fortsatt konkurrerer i juniorklassen.

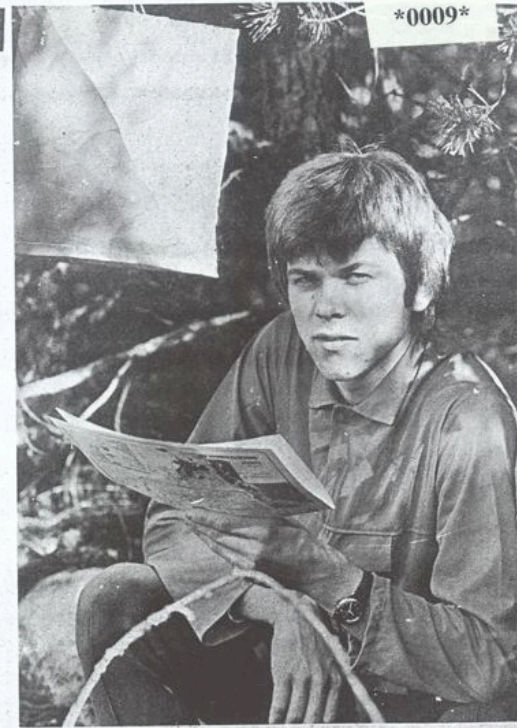
Vi tror imidlertid slett ikke arrangørene har gjort noe dumt valg, for Morten Berglia har allerede i en årrekke gjort seg sterkt bemerket innen norsk o-sport. Han var som nevnt ikke gamle karen da han begynte å gå i skoen med kart og kompass, og stilte opp

i det første treningsløpet hjemme i Hokksund som 8-åring. Siden gikk det slag i slag, og som 14-åring gikk Morten til topps i Hovedløpet for yngre — en bedrift han gjentok to år senere i 16 års-klassen. Som 18-åring ble han norsk juniormester, og samme året endte han på andreplass i nordisk mesterskap for junior. I fjor ble det sølv i junior-NM, mens han endte på fjerdeplass i årets mesterskap. Det bør også nevnes at han løp for Løten i forbindelse med militærtjeneste i fjor, og fikk med seg et stafett-NM for senior for klubben.

Som løypelegger kan han ikke noen liknende merittliste å vise til, men kunsten har han lært hos faren og Morten har vært med og lagt løyper til både Eiker-løpet og kretsmeesterskap i stafett. Men en må vel kunne si at VM likevel blir litt av en ilddåp.

Han har imidlertid vært med på kartarbeidet foran VM siden starten, og det var vel ikke akkurat unaturlig at han ble plukket ut som løypelegger.

— Nå er jeg jo ikke alene om jobben. Riktignok er løypepraseen i store trekk lik mitt opprinnelige forslag, og de fleste postene er blitt slik jeg foreslo. Men jeg har hatt både hjelp og korreksjoner av far og NOF's kontrollør Per Kristiansen, i tillegg til at IOF-teknisk delegert Edgar Bächtold selvsagt har kontrollert alt og forvandret det han mente var nødvendig, sier Morten Berglia.

0009

— Du som kjenner løypa ut og inn har vel også gjort deg opp tanker om VM-kandidater?

— Jeg bør vel være litt forsiktig med å peke ut vinnere på forhånd, men om jeg tipper Egil Johansen så kan i alle fall ingen føle seg støtt. Jeg tror fortsatt at vår regjerende verdensmester er

ett lite hakk bedre enn konkurrentene — Og din vurdering av løypa? — Egentlig ikke av de vanskelige. Det blir nok stor fart på strekkene, men det er fin-orientering inn mot postene. Jeg tror den er vanskelig nok til å skille ut de beste løperne, sier Morten Berglia. — Tidens yngste løypelegger i VM.

VM-arrangøren ingen visste om:

Eiker o-lag har forberedt VM individuelt i stillhet

Orienterings-VM på Kongsberg skal avvikles i Øvre Eiker kommune. Eiker o-lag er som arrangør av det individuelle verdensmesterskapet, og løpet i morgen skal gå av stabelen i et terreng ca syv kilometer vest for Hokksund.

Mens alle har trodd at hele o-verdensmesterskapet skulle avvikles på Kongsberg, har forberedelsene i flere år foregått med å legge alt til rette for morgendagens

Det er ett år siden det ble endelig bestemt at det individuelle VM skulle gå i Øvre Eiker, og når det skjer i hjemmestaden til VM-komiteens sjef, så er det egentlig en tilfældighet. Øvre Eiker-terrenget ble plukket ut sammen med flere andre terreng-alternativer da konsentrerte seg om Halden-distriktet og Kongsberg-distriktet som arrangements-alternativer i 1974. Først tre år senere bestemte altså IOF-teknisk delegert Edgar Bächtold seg for det endelige VM-terreng.

Samtidig fikk Eiker O-lag oppgaven om teknisk arrangør, og kunne starte opp tildels betydelige forberedelser. Øvre Eiker kommune ble tidlig konskret, og bedt om økonomisk tilskudd i arrangementet.

— Jeg fikk personlig henvendelse fra Knut Berglia på et tidlig tidspunkt,

og følte umiddelbart at dette måtte jeg stille meg positivt til. Jeg er ikke spesielt idrettsinteressert, men har alltid hatt sympati for o-sporten, og jeg mener fortsatt at det er vel anvendte penger når Øvre Eiker kommune bevilger penger til VM-arrangementet. Berglia var nokså beskjeden i sine krav, meg jeg fikk presset ham til å be om 25.000 kroner fra kommunen, og jeg kontaktet gruppeførerene i de fem politiske partier i formannskapet, og fikk et enstemmig ja. Først nylig har vi hatt anledning til å ta saken opp i formannskapet, men reaksjonen har vært positiv over hele linjen og selv om det formelle vedtak ennå mangler så kan jeg bekrefte at Eiker O-lag får et tilskudd på 25.000 kroner til arrangementet, sier ordfører Henning Torgersen til Laagendalsposten. — I tillegg vil kommunen

ytte et bidrag til VM, slik at Øvre Eiker kommune i alt vil bevilge ca. 30.000 kroner til mesterskapet. Eiker O-lag med 250 medlemmer og vi flere store mesterskap bak seg, må regnes som en rutineret arrangør. Arrangementskomiteen har arbeidet et år under ledelse av løpsleder Kjell Johansen, og har hatt et meget betydelig forarbeide. — Først og fremst har vi måttet bygge opp en VM-arena, med tribuner for presse og IOF-delegater, og publikums-tribune. Dessuten har vi bygget opp et måltårn på 16 x 3,5 meter som går tvers over mål. Det er installert elektronisk tidtakerutstyr og lagt opp til en stor resultatavtale med plass for oversikter over stillingen underveis, sluttresultater og løpende tid for forskjellige løpere. Videre har vi måttet få lagt fram strøm til målområdet, blant

annet trenger fjernsynet 54 kilowatt for å kunne gjøre jobben. Dessuten har vi lånt dusj og sanitæranlegg fra forsvaret, foruten felt. Alt i alt har vi materialkostnader på 43.000 kroner — arbeidet med oppbygning er i hovedsak utført på dugnad, sier løpsleder Kjell Johansen.

En stor del av arbeidet med kartene som skal benyttes under individuet VM er utført av medlemmer i Eiker O-lag, og Knut Berglia anslår deres arbeid til et par årsverk. Det er altså ikke snakk om hastverksarbeide. Eiker o-lag har imidlertid solid erfaring med kartproduksjon, i alt har klubben produsert 83 forskjellige kart opp gjennom årene, og pr. i dag har klubben kart som dekker minst 300 av kommunens 460 kvadratkilometer.

Eiker o-lag er også som nevnt innledningsvis en erfaren arrangør. Allerede i 1954 arrangerte den daværende o-gruppen i Eiker ski- og ballklubb junior-NM, og i 1965 sto Eiker o-lag som arrangør for nordisk mesterskap. I 1968 gikk NM i stafett i Øvre Eiker.

ningsvis en erfaren arrangør. Allerede i 1954 arrangerte den daværende o-gruppen i Eiker ski- og ballklubb junior-NM, og i 1965 sto Eiker o-lag som arrangør for nordisk mesterskap. I 1968 gikk NM i stafett i Øvre Eiker.

Lp presenterer det norske laget i VM:

Lp 15/9.78

8 av disse kan gå til topps idag

Astrid Carlson
Student, 24 år fra Røyken.
Har vært på landslaget ved en rekke anledninger, men mangler den helt store internasjonale triumfen. Har flere stafettmesterskap for Røyken og Spikkestad. Var vår jevneste løper i uttagningsløpene, med 2. og 3. plass.

Anne Berit Eid
Student, 21 år fra Oslo.
Vinner av junior-NM tre år på rad. 2. plass i årets lang-NM. Nummer 17 i Nordisk -75, nummer 6 i -77. I Nordisk for junior -76 ble hun nummer 5.
Hun vant det ene uttagningsløpet, ble nummer 6 i det andre.

Wenche Jacobsen
Siviløkonom, 24 år fra Røyken.
Sølvmedalje i fjordrets Nordiske mesterskap, nummer 7 i -73, nummer 16 i 75. 6. plass i VM -76. Norgesmester normal løype i fjor og lang løype i år.
Vant det ene uttagningsløpet, ble nummer 14 i det andre.

Kjellrun Sporild
Student, 23 år fra Malvik i Sør-Trøndelag.
Er Norgesmester for senior fra -76. Hun ble nummer 16 i VM -74, nummer 8 i -76.
I uttagningsløpene til VM ble nummer 3 og 5.

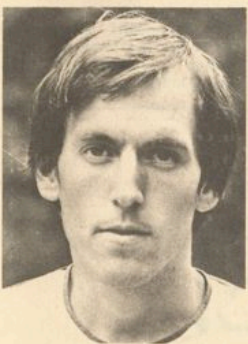
Tine Fjogstad
Student, 21 år fra Oslo.
Nordisk mester for junior -76. Ble nummer 12 i årets vårlandskamp, vant SOLO -78, men har ellers hatt en ujevn sesong. I uttagningsløpene ble det 4. og 7. plass, og hun får ikke løpe den individuelle konkurransen under VM. Regnes som sikker på stafettlaget.

Sigurd Dahli
Student, 25 år fra Løten. Regjerende nordisk mester og en av våre absolutt sikreste kort.
Regnes som fin-orienterings- og kompassløps ekspert.
Nr. 14 i den nordiske vårlandskampen i Sverige, men var med på det seirende norske stafettlaget.
I uttagningsløpene til VM ble han nummer 1 og 5.

Jan Fjærestad
Student, 24 år fra Fana.
Kondisjonssterk løper som med klaff med orienteringen har klare vinner-sjanser.
Fikk sølvmedalje i VM -74 som juniorløper, 5. plass i Nordisk -75 og nr. 14 i VM -76.
Vinner av den nordiske vårlandskampen, og ble tatt ut på laget etter skjønn på grunnlag av flere gode løp gjennom hele sesongen.

Egil Johansen
Student, 24 år fra Randesund ved Kristiansand.
Regjerende verdensmester. Norgesmester de 5 siste årene, hvorav to som junior.
Egil Johansen er mesterskapets største favoritt, og har en særlig evne til å slå til i mesterskapene.
Nummer 7 i Nordisk -77, langdistansmester i år og vinner av det ene uttagningsløpet til VM.

Eystein Weltzien
Student, 28 år fra Botne. Nordisk mester i -73, nummer 14 i -75 og -77. Bronse i VM -74. Har 3 langdistansmesterskap, nummer 4 i år.
Har vært noe ujevn de siste sesongene, men har vist god formstigning fram mot VM. Ble nummer 2 og 6 i uttagningsløpene.

Svein Jacobsen
Siviløkonom, 27 år fra Oslo. 2. plass i Nordisk -73, 16. plass i -75 og 10. plass i -77. Bronsevinner i VM -76.
Jacobsen ble nummer 4 i begge uttagningsløpene og får ikke løpe den individuelle konkurransen i VM.
Lp-foto: Jan Storfossen

EKSTRAAVIS

LES SISTE NYTT OM O-VM I KVELD

— da ligger en rykende fersk ekstraavis fra Laagendalsposten i postkassa

I dag starter VM i orientering for alvor med individuelle øvelser. Ut på ettermiddagen passerer siste løper mål og i løpet av kvelden vil en rykende, fersk Lp-ekstra ligge i postkassen. Her kan du lese alt om selve mesterskapet sammen med interessant omkring-stoff.

NB! Våre «postabonnenter» får VM-avisen først lørdag formiddag

Med hilsen

Laagendalsposten

Lokalavisen for Kongsberg - Sandsvør - Numedal
Tlf. 034 - 31 044 Nymoens torg 11 3600 Kongsberg

Lp 15/9.78

O-løperne inntar Heistadmoen:

De første «troppene» ble tatt imot i går

De første utenlandske troppene til Verdensmesterskapet i orientering ankom Heistadmoen allerede igår formiddag. I løpet av dagen kom det så et jevnt sig med nasjons-tropper. I dag formiddag vil så resten av deltakerne ankomme leiren og det er beregnet at samtlige skal være tatt imot til klokken tolv idag. Etterhvert som de enkelte nasjoners representanter ankom igår ble de tatt imot av sine respektive nasjonsverter. Av disse ble de så anvist hvor de skulle bo. Deretter var det for hvert land en liten flaggheisnings-høytidelighet hvor deltakerne ble ønsket velkommen til VM i Kongsberg.

Det var fungerende formann i Norges Orienteringsforbund, Leif A. Karlsen som sammen med Kjell

Brenna og Kåre Holt Hansen tok imot og overrakte minnemedalje og myntsett. På flaggstengene som kranset inngangen til mannskapsmessa på Heistadmoen kunne en utover dagen følge med på hvilke nasjoner som var ankommet. Første flagget til topps på sin stang var forøvrig Canada, men USA var neste nasjon.

Etterhvert som løperne ankom fikk de også utdelt kart over treningsalternativene. Dermed var det flere som allerede igår gjorde seg litt kjent i terrenget rundt Heistadmoen.

De utlendingene vi snakket med var stort sett fornøyde med måten de var blitt innkvartert på. Som kjent forlegges løpere og ledere i tre brakker på Heistadmoen. Dette skulle være ideelle forhold. Ikke

minst med tanke på at løperne i leiren får være i fred og at treningsmulighetene er gode like rundt leiren. Halve den nye mannskapsmessen er også holdt av til VM-deltakerne slik at forsvarrets kjøkkenbetjening også står for forpleiningen.

Idag er som sagt den offisielle ankomsten for deltakerne. På ettermiddagen er det lagt opp til varierte treningsmuligheter. Ikveld er det så åpningsseremoni på Kirketorvet og i Kongsberg Kirke. Her vil det bli oppmarsj av deltakerne og dessuten innkomst på PR-stafetten som er løpt fra Bergen. I kveld vil det også være slutt på hjemmelighets-kremmeriet omkring løpsstedet for individuelt, det er programmet offentliggjørelse av dette etter åpningsseremonien.

De første deltakerne ankom Heistadmoen i løpet av formiddagen igår. Her er det USA's tropp som blir ønsket velkommen av formannen i den

lokale komité. Kjell Brenna USA's nasjonsvert, Tone Braaten deler så ut erindringsgavene.

Terrenget er skredderst skreddersydd, men:

De norske løperne ikke heldige med trekningen

— Dette terrenget passer meg ypperlig. Jeg kan ikke si annet enn at jeg gleder meg til løpet.

Jan Fjærstad uttrykte nok den generelle innstillingen i den norske leiren etter prøveløpet på Gomsrud i går formiddag. Jokeren i den norske troppen er nok den som profiterer mest på terrenget som innbyr til stor fart, men samtlige norske løpere virket fornøyd.

Med sin løpsstyrke er Fjærstad i favorittgruppen, og har han klaff med orienteringen er det helt klart at han blir et meget sterkt kort for Norge i dagens VM-løp. Men det er helt klart at den det i første rekke festes tillit til er regjerende verdensmester Egil Johansen. Han

har en egen evne til å slå til i rette øyeblikk, konsentrasjonsfenomenet fra Randesund.

Direkte heldig med trekningen til det individuelle løpet var vel de norske løperne ikke. Trekningen foregikk i Kongsberg kino i middagstiden torsdag, og igjen hadde arrangørene maket å sette en flott ramme rundt arrangementet. De maktet imidlertid ikke å forhindre at vår verdensmester Egil Johansen fikk svenske Kjell Laur på startnummeret bak seg. Vi skulle tro at svensken vil satse hardt på ta igjen nordmannen tidlig i løpet.

Av startlisten ser en at Jan Fjærstad skal ut på startnummer 18 og at han har finnen Hannu Kurppa på to startnummer bak seg. Eystein Weltzien starter på nr. 24, og i likhet med Sigurd Dæhli

på startnummer 41 unngår han harde konkurrenter like etter seg. Egil Johansen på nr 69 går altså nærmest i spenn med Sveriges Kjell Lauri.

I dameklassen blir det knallduell fra start. På startnumrene 3 å 4 og 5 kommer nemlig finske Sinikka Kukkonen, danske Mona Nørgaard og Norges Kjellrun Sporild, og der ligger det an til litt av en duell.

Wenche Jacobsen på startnummer 28 får løpe mer i fred, hun har ingen av sine antatt sterkeste konkurrenter på startnumrene foran eller bak seg. Derimot blir det ny knallduell mot slutten når vi får Anne Berit Eid på startnummer 50, Outi Borgenstrøm fra Finland på 51, Astrid Carlson på 53 og regjerende verdensmester Liisa Veijalainen på 56. Der kan det bli kniving. RAE

Startnumrene i VM

Startnumrene for endel av de mest kjente løperne under dagens individuelt løp i orienterings-VM:

Herrer: 14. Lars Lönnkvist, Sverige, 18. Jan Fjærstad, Norge, 20. Hannu Kurppa, Finland, 24. Eystein Weltzien, Norge, 35. Olle Näbo, Sverige, 38. Dieter Wolf, Sveits, 40. Jorma Karvonen, Finland, 42. Sigurd Dæhli, Norge, 46. Niels Pallisgård, Danmark, 50. Risto Niuros, Finland, 54. Max Horisberger, Sveits, 56. Jorgen Mårtensson, Sverige, 63. Simo Nurinen, Finland, 69. Egil Johansen, Norge, 70. Kjell Lauri, Sverige.

Damer: 3. Sinikka Kukkonen, Finland, 4. Mona Nørgaard, Danmark, 5. Kjellrun Sporild, Norge, 21. Marita Ruoho, Finland, 28. Wenche Jacobsen, Norge, 31. Monica Andersson, Sverige, 40. Lis Nielsen, Danmark, 42. Kristin Cullman, Sverige, 50. Anne Berit Eid, Norge, 51. Outi Boegenström, Finland, 53. Astrid Carlson, Norge, 56. Liisa Veijalainen, Finland, 60. Dorte Hansen, Danmark, 64. Karin Rabe, Sverige.

Viktig jobb for VM-vertene:

«Strikkballer» mellom deltakere og arrangører *LM 14/9-78*

De som i disse dager ferdes på Heistadmoen kan ikke ha unngått å legge merke til de blå «lyn» som farer frem og tilbake og ser viktige ut. Dette viser seg å være busserull-kledde VM-verter i full gang med sin del av jobben som dette

arrangementet er. Og de har sannelig også en meget viktig jobb. De står som det kontaktleddet som arrangørene har med deltakerne og lederne. Hvert deltakende land har fått sin VM-vert som gir alle praktiske opplysninger og geleider sitt

lands deltakere dit de skal. Dessuten er det de som får alle spørsmål. Selvsagt er de godt orientert og kan svare på det meste, men mange spørsmål må overbringes arrangørene og svar må bringes tilbake. Derfor kan en til sine tider få inntrykk av at de fungerer som «strikkballer».

Sjef for vertene er Gerd Signe Myrvold, og hun har i over ett år forberedt sine tropper på den jobben de nå har begynt på. Det at det heter VM-verter er forresten ganske misvisende. De aller fleste er nemlig svært så søte jenter, og altså vertinner etter folkelig språk, mens gutta — vertene — er i mindretall.

Det er forøvrig heller ikke hvem som helst som er blitt plukket ut til å være vertinne eller vert. I tillegg til at det er viktig at de har bredest mulig kjennskap til alt som har med arrangementet å gjøre, så har det også vært en forutsetning at de har vært godt kjent med o-sporten. Ser en på navnene til vertene vil en også finne at de aller fleste er mer eller mindre kjente o-løpere i 20 års alderen. De fleste kommer selvsagt fra Kongsberg, men noe tilskudd fra Oslo-området har en også fått.

Det at de har en glødende interesse for orientering som sport må vel også være årsaken til at de har hatt motivasjon til å satse så hardt på jobben som de gjør. Selvsagt er

«Sjefsvertinnen» Gerd Signe Myrvold har her samlet endel av vertene og vertinnene sine til en kort briefing før de drar ut for å ta seg av sine respektive nasjoner.

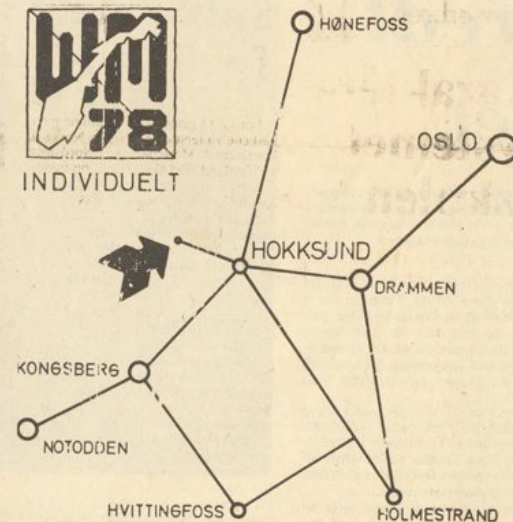
det endel moro som følger med, men det er allikevel ganske anstrengende. De må være på pletten fra tidlig om morgenen til sent på kveld. Alle sammen har de også tatt seg fri fra arbeide eller skole hele uka.

Selvsagt er det under ett slikt stort arrangement som VM mange som må ofre like mye som vertene. De er imidlertid en av gruppene som så absolutt fortjener oppmerksomhet for den frivillige og ubetalte innsats de gjør for å få dette VM til å gå i lås.

VM-starten blir ved Hokksund

INDIVIDUELT

Den individuelle VM-konkurransen fredag vil finne sted i området 7 km. nord-vest for Hokksund. Dette er et forholdsvis lettøppløpt terreng med god skogbunn. Løypene, 15.7 km. for herrer og 8.6 km. for damer, vil kreve stor fart kombinert med effektiv kartlesing. Herreløypa inneholder 21 poster med beregnet vinnertid ca. 90 minutter, dameløypa 14 poster med beregnet vinnertid 65 minutter.

Sigøynerspådning fra Nytorget:

Mycket, mycket bra för Jens Storfossen i VM!

hp 13/9-78

Op etter at den «ekte sigøyner spåkone» på Nytorget hadde holdt journalisten i hånden og til slutt sagt: «Ni skal få det mycket bedre i alderdommen», så sa vi: — Ja, med det samme, et viktig spørsmål for oss: Hvordan kommer det til å gå med Jens Storfossen under VM i orientering?

Hun stirret oss ærlig inn i øynene og svarte omgående: — Det skal nok gå mycket, mycket bra! Og impresario, den mørke, smilende mannen overhørte dette og han også la hånden beroligende på vår skulder og gjentok alvorlig og liksom trøstende:

— Ta det lugnt, det skal nok gå mycket bra med hannom!

Om Jens Storfossen etter sannsigerskens spådning lar seg etteranmelde til Norges lag i VM, det er Laagendalsposten uvedkommande.

Som man forstår, det er beramt spåkone på plass på Nytorget og vi spør at sikkert mange vil fristes til å oppsøke henne i dag og torsdag.

Igår gjorde Lp's medarbeider et besøk i campingvognen. Vi håndhilste først på spåkone og hennes assistent og en rekke andre før vi møtte hennes impresario.

Vi sa: — Har hun noe spesielt spåkone-navn?

Han svarte: — Ja, det har hon. «Ekte sigøyner spåkone» som nu er på turne over hela landet, øver hela Norge. Hon spør om kärlek och framtid och løser ut problem, bekymmer och tråkigheter.

Så må ni skriva VELKOMMEN.

Hon er välkjend. Den har varit i radio och TV den herre.

Mer fikk ikke impresario sagt før spåkone satt der plutselig spåkonekledd i vidt, sprakende, grønt tyllskjørt med glitrende gullstriper og rødt shiffongtørklede over hodet og med halsskjede og armbånd og fornemmeringer på begge hender.

Det var en pen og eksotisk spåkone vi fikk med utenfor campingvognen til avfotografering sammen med hennes assistent.

Nå ville journalisten spør, men det ble det først sagt kategorisk nei til.

Hun sa som så at som prinsipp, spådde hun aldri noen som kom for å besøke henne, iberegnet pressefolk. Det kunne vi forstå og respektere, men vi sa deretter at vi i grunnen var to forskjellige personer: journalist og privatperson. Og etter fotograferingen måtte vi vel kunne regnes som privatperson.

De var enige i det. Prinsippet var ikke strengere.

Op vi satte oss ved campingvognbordet og spåkone i grønt tyll tok varmt vår hånd og stirret med mørke, spennende øyne inn i våre øyne og det lyste århundres mystikk og uforklarlig visdom fra hennes ansikt, og vi ble såpass antret og perpleks over møtets sødme at vi ikke husker alt hva hun i korthet sa, men det

Se side 9

Kort om VM

Det er påmeldt tropper fra 20 nasjoner til årets orienterings-VM. Fem av disse nasjonene hører hjemme utenfor Europa, slik at det er reelt å snakke om et verdensmesterskap. De fem nasjonene er USA, Canada, Australia, New Zealand og Japan.

Syv nasjoner har påmeldt full kvote til VM, nemlig fem dameløpere og fem herreløpere, og fire ledere i tillegg. De syv nasjonene som stiller med 14 manns store tropper er Australia, Norge, Sverige, Storbritania, Finland, Tsjekkoslovakia og New Zealand.

Japan har VMs absolutt minste tropp, bare fire herreløpere er påmeldt. De kommer uten ledere, og må altså greie seg selv, foruten den hjelp de kan få fra arrangører og andre lands ledere.

Norge har solide tradisjoner i VM-sammenheng. I alt har vi tatt syv VM-gull siden det første VM ble arrangert i 1966. De syv gullmedaljene fordeler seg på fire gull i herrer individuelt, en i damer individuelt, og to stafett-gull.

VMs største løpere gjennom tidene er uten tvil Norges Åge Hadler og Sverige Ulla Lindquist. Hadler er dobbelt-mester med individuelle seire i 1966 og 1972, og har dessuten en bronse fra 1968. Ulla Lindquist vant gull både i 1966 og 1968, og tok dessuten VM-sølv individuelt i 1970. Begge har dessuten stafett-medaljer i premiesamlingen.

Den mest suverene seier en har opplevd i et VM står Ulla Lindquist for. Hun var 9 minutter og 45 sekunder foran sølvvinneren da hun tok individuelt gull i 1966.

Når det løpes VM-stafett for damer, blir det som regel temmelig jevnt. Med unntak av dame-stafetten i 1970 da det skilte 4 minutter og 34 sekunder mellom Sverige og Ungarn, har det aldri skillt mer enn 21 sekunder mellom gull- og sølv-lag. Minst var avstanden i 1972 da det bare skilte 10 sekunder mellom Finland og Sverige.

Det mesterskapet som nå skal arrangeres på Kongsberg, er det syvende i rekken. Det er første gang et VM avvikles i Norge, men da det første europamesterskapet ble avviklet i 1962 - på Løten i Norge - ble det norsk seier ved Magne Lystad.

Bronsemedalje til Wenche ...

— Jeg er ikke lei meg selv om det ble bronsemedalje. Hadde kanskje vært litt mer lei meg om Liisa hadde vunnet, men når Anne Berit Eid går helt til topps, så gjør det ikke noe, var ROS-jenta Wenche Jacobsens kommentar etter hennes fine løp.

Vel minuttet var hun etter Anne Berit i mål, og hun hadde vel tyve sekunder å gå på til Kristin Cullmann. Wenche åpnet sterkt, men fikk et par bomber underveis som sikkert gjorde sitt. — Vanligvis pleier jeg å bomme med et par minutter, men jammen ble det bortimot fem denne gangen, sa Wenche med et smil.

— Men stafett får jeg nok lov til å løpe, og vi får se der da. Forøvrig passet løypa meg bra. Jeg må bare innrømme at jeg ikke liker meg noe særlig godt når det er mye kvist og kratt, avsluttet den sympatiske ROS-jenta.

Hun hadde tross alt god grunn til å være fornøyd, for det er ikke til å komme bort fra at hun leverte et godt løp.

ROS-jenta Wenche Jacobsen på vei mot bronsemedalje

Og her er triumfatorene:

Gjennombrudd for Astrid

Astrid Carlson har grunn til å smile.

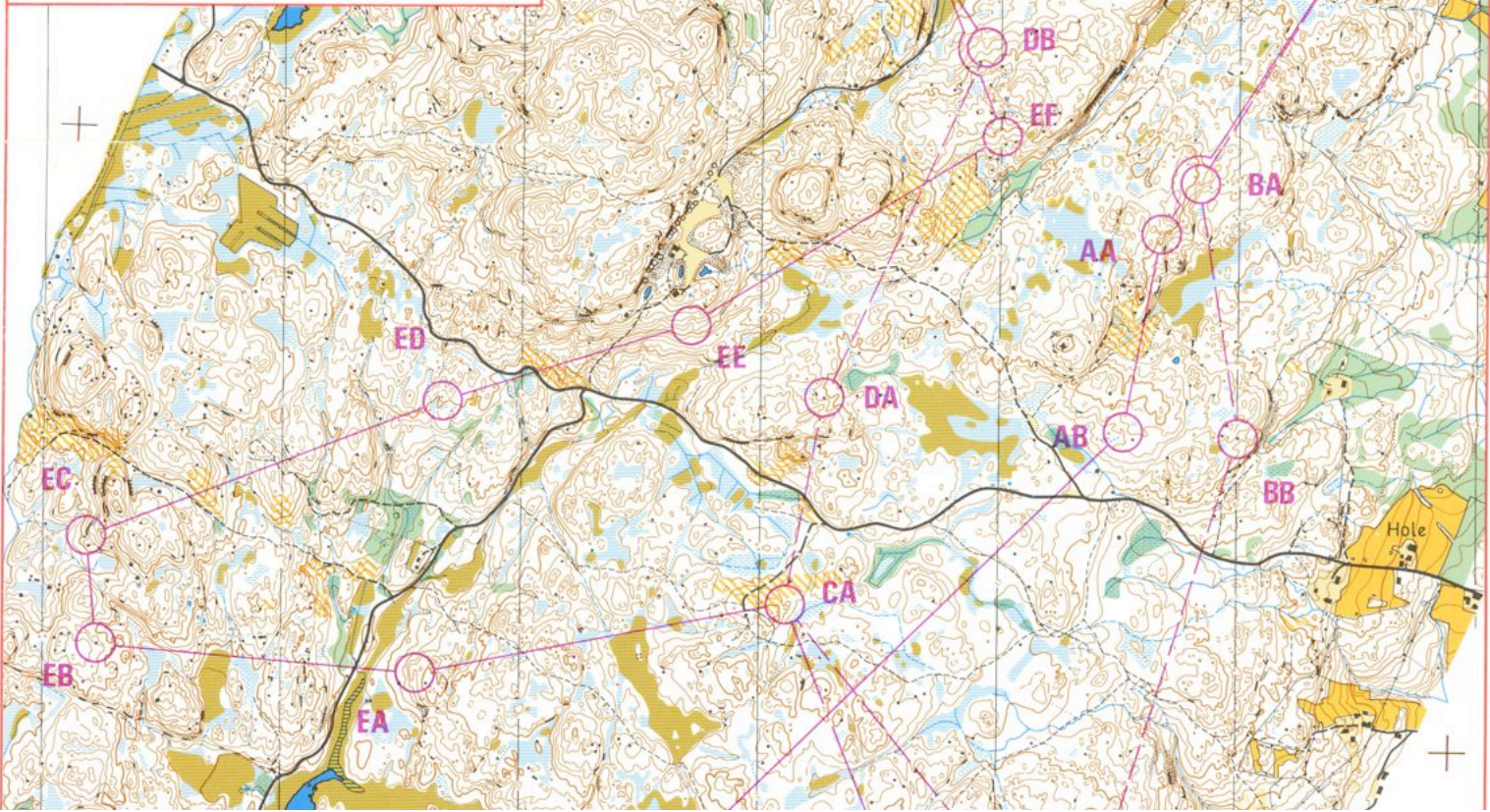
De norske gullmedaljevinnerne Anne Berit Eid og Eail Johansen blir her løftet på gullstol av fornøyde ledere etter den strålende innsatsen.

— Jeg er kjempefornøyd jeg. ROS-jenta Astrid Carlson hadde grunn til det. En åttendeplass i den harde og jevne dameklassen var ikke dårlig. Hun åpnet bra, men hadde et par bomber inn mot mål. — Differansen fram til Outi Borgenström var ikke avskrekkende, men medalje hadde jeg nok ikke klart å sikre meg. Til det er de andre allfor gode. Astrid har aldri klart å hevde seg i store mesterskap tidligere, men det er ikke til å komme bort fra at dette var hennes gjennombrudd. Og med enda bedre rutine kan nettopp hun bli en av dem som må regnes med under VM i Finland neste år.

10	EC	┌	└
11	ED	○	○ ^L
12	EE	∩	
13	EF	∩	
14	EG	⊙	⊙
15	EH	▲	○
16	IA	○	○ ^L
17	LA	┌	└
18	LB	∩	
19	LC	▲	○
20	LD	∩	
21	MA	○	○ ^L

10	IA	○	○ ^L
11	KA	∩	
12	KB	♥	
13	KC	▲	○
14	MA	○	○ ^L
○ $\xrightarrow{420\text{m}}$ ○			
Post nr.	(A)	(B)	(D)
Kode	(A)	(B)	(D)
Detalj	(D)	(D)	(D)
Beliggenhet	(G)	(G)	(G)

IC	BD	CA	DA	DB	DC	DD	EA	EB	EC	ED	EE	EF	EG	EH	IA	KA	LA
----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

Wenche Hultgren best av reservene Elleve Buskerud-seiere i VM-trimmen

Vinneren av dameklassen Wenche Hultgren til høyre diskuterer veivalg med Helga Haverstad, Lierbygd.

Wenche Hultgren, BUL beviste i VM-trimmen at det ikke var tilfeldigheter at hun nesten greide å kvalifisere seg til VM-start. Holmestrandsjenta vant dameklassen med hele tre minutters margin til nummer to som overraskende nok var Ingrid Hadler.

Den tidligere verdensmesterinnen henviste dermed de andre VM-kandidatene til plassene bak, og ga kanskje et lite hint om at hun ennå har noe uoppgjort i norsk dameorientering på ellitenivå. Kanskje gjør hun et come-back til neste år?

I herreklassen hadde de fleste VM-reservene valgt å stå over, og det ble overraskende nok Hans O. Augedahl, OSI som vant foran Tysklandsstudenten Arnt Edvin Andersen. De to gamle verdensmesterene Åge Hadler og Stig Berge viste begge at de fremdeles kan ved å ta femte og sjetteplass. I juniorelliteklassene ble det sjetteplass på Helle Johansen, Svelvik og Grete Borge, Fossekallen.

11BUSKERUDSEIRE

Buskerudløperene likte seg tydeligvis i det kupert terrenget innover i Himsjø/Grubene traktene nordvest for Hokksund. Hele elleve klasseseiere havnet hos klubbene rundt om i fylket. I de to yngste gutteklassene vant Syver Løken, Kongsberg IF og Arve Gundersen, ROS. Den store deltagelsen tatt i betraktning må dette sies å være meget merkelig løping. I disse to stifterne har Kongsberg og ROS to gutter med utviklingsmuligheter.

I old boys-klassene viste Sturla-karene nok en gang sin styrke. Halvard Halsest vant klasse H 62 og Per Wang klasse H 50. I klasse D 43 tok Bjørge Dahl en ny seier. Ellers nevner vi at arrangørene Skrim og Eiker fikk hver sin seier i nybegynnerklassene for henholdsvis 12 og 17/18 år.

Det var Skrimjenta Elisabeth Wigaard og Eiker-gutten Bjørn Fjeldheim som sto for de seierene.

VM-stafetten

STAFETT

VM-stafetten søndag vil finne sted nær riksveien mellom Krekling og Skollenborg, syd-øst for Kongsberg. Også stafetterrenget regnes som lettløpt, med store krav til kartlesing under stor fart. Herrestafetten går over fire etapper med løyper fra 10.1 til 10.4 km, mens dameklassen løper tre etapper med løyper fra 6.5 til 6.6 km.

Friskåen 18.9.78

VM-trimmen også for turorientererne

Per Wang, Sturla er med i terrengkomiteen til VM på Kongsberg. Han er for øvrig rask i skogen også. I VM-trimmen vant han sin klasse, H 56.

VM-arrangørene ønsket også å nå trimfamiliene med sine opplegg på Bermingrud lørdag. VM-trimmen inneholdt også et meget fint turorienteringsopplegg hvor alle ble innbudt til å jakte på VM-poster uten tidtaging. Hele familier dro avgårde, utstyrt med nistekurver, kart og kompass. VM-komiteen anbefalte for øvrig deltagerne til å ta med seg soppkurven. Hoensmarke er rik på sopp i disse tider.

Tiltaket slo godt an, og de som greide ti poster i løpet av dagen ble belønnet med en VM minnemedalje. Noen brukte også anledningen til å teste seg selv i forhold til VM-løperne.

Man kunne løpe herrenes eller damenes løype fra fredagen og selv ta tiden. På den måten kunne en se omtrentlig hvilken plassering en kunne greid hvis en hadde fått starte. Det er nemlig et sorgelig faktum at det finnes et stort antall av både herre- og dameløpere som kunne kjempet om plassene mellom ti og tyve i dette VM, men på grunn av kvotereguleringen får disse ikke sjansen til å starte. Litt bittert for noen, men reglene er til for å gi B-nasjonene en sjanse også.

VM i ORIENTERING

Kongsberg
13.-17.sept.

NOK EN STOR NORSK GULLDAG

Norsk o-sport jubler fortsatt. Nordmennene fulgte fint opp fredagens innsats med gull på herresiden og fjerdeplass til damene. Det norske herrelaget var fullstendig overlegne, og spesielt Egil Johansen løp prikkfritt. — Mitt livs beste stafettløp, sa Johansen da han kom i mål, og mere behøvde han ikke si. Han beviste nok engang hvem som er verdens beste stafettløper, og Eystein Weltzien hadde da ingen problemer med å sikre seiren nærmere 9 minutter foran Sverige. Og det er ikke mindre enn utklassing.

Det norske damelaget skuffet noe med en 4. plass. Sveits tok bronsemedaljen like foran nesen på nordmennene, men nøytralt sett skal o-sporten være glad for at andre land blander seg inn i tetstriden. Finlands Liisa Veijalainen sikret gullet foran Sverige etter en meget spennende innsjutt.

— Flott løpt, Egil. Nå sikrer jeg gullet på sisteetappen. Eystein Weltzien smilte bredt da Egil Johansen kom inn etter sitt kjempeløp og Eystein hadde en takknemlig jobb da han la ut på sin etappe.

Så greide de norske herrene det VM-gullet alle håpet på. De fire løperne Jan Fjærestad, Svein Jacobsen, Egil Johansen og Eystein Weltzien leverte alle glimrende stafettløp og gled gjennom løypene uten tidstap av betydning. Ved mål var avstanden til Sverige på sølvplass hele 8.28 min. Jan Fjærestad kom alene til første veksling, et minutt foran Sverige.

«Jeg løpe alene nesten hele veien, og har nesten ikke bommet», sa Fjærestad, Finland ved Urho Kojala forsvant fra tebildet allerede her. Svein Jacobsen hadde en lite takknemlig oppgave på annen etappe. Han erstattet Sigurd Dæhli, og denne meget omiskuterte utskiftningen førte til at Svein Jacobsen kom opp i en situasjon han selv karakteriserte slik:

«Jeg har intet å vinne, og alt å tape». Hvis jeg løper godt sier folk at Sigurd hadde løpt like godt. Løper jeg dårlig blir jeg slaktet, mente Svein. Svein holdt imidlertid ledelsen, og verdensmesteren Egil gikk ut med det samme mi-

nuttet som ledelse. Johansen presterte sitt livs stafettløp og Eystein Weltzien kunne bare sikre seieren på siste etappe. Da Eystein gikk i mål og sikret seg sitt første verdensmesterskap, gliste holmestrandingen fra øre til øre. Seieren ble det andre stafettgullet Norge har tatt overhodet i VM.

DRA TIL SKOGS...

STURIC 78

... ER IKKE EN HVILKEN SOM HELST SLENG-BEMERKNING!
 TVERT IHOOT!
 DET LIGGER GENERASJONERS HARDT SLIT I HVER BOKSTAV.
 I GAMLE DAGER DA ORIENTERINGEN VAR UNG OG KAMPROPET "DRA TIL SKOGS" JALLET MELLOM BJERK OG GRAN — MANGE MISFORSTOD OG TRODDE NABOENE BÅD SINE EKTEFELLER RYKE OG REISE BLEV GRUNNLAGET LAGT FOR VÅRE DAGERS TRIUMFER.
 JA JA! DET ER PÅ TIDE HAN GJØR SEG AV MED DEN SKRAPA....

Eiker-Kvikks unge jenter trosset storm i Levanger og ble mestere på 4 x 400 m. Lagoppstillingen sett forfra: Hege Jørgensen, Kjersti Svang Olsen, Anne-Mette Baklid og Mari Warlo.

Norsk stafett-triumf

B. Blix 18/9.78

Orienterings-VM på Kongsberg ble avsluttet med stafett søndag, og som på fredag ble det et oppgjør preget av norsk triumf og sekundstrid. Den norske kvartetten Jan Fjærestad, Svein Jacobsen, Egil Johansen og Eystein Weltzin ledet fra start til mål og slo sine argeste konkurrenter, svenskene, med nesten åtte minutter. I dameklassen ble det jevnere. Det skilte bare fire sekunder mellom finnene som tok gull og svenskene. Jevnt ble det også i kampen om bronsemedaljene. Dette oppgjøret avgjorde sveiserne til sin fordel — tre sekunder foran Norge.

Forøvrig fra helgens sport:

- Ingen stor kamp på Nedre Eiker, men MIF vant 3—0.
- Strømsgodset tapte igjen.
- DBK vant avdelingsfinalen i Vestfossen.
- Drammen tok tre norgesmesterskap i longtrack.
- Friske oppgjør i Marienlyststafetten.
- Glassverket tapte i serie-debuten.
- Sturla fikk to poeng i Bergen.

Dette og mer til på dagens sportssider.

Fornøyde norske stafetttriumfatorer. Fra venstre: Svein Jacobsen, Eystein Weltzin, Egil Johansen og Jan Fjærestad. (Foto: Reidar Halden)

Nattvinden 18.9.78

Ny O-triumf

Det norske herrelaget sikret oss nok en gullmedalje under stafetten i verdensmesterskapet i orientering i Hokksund. Dermed maklet kvartetten Svein Jacobsen, Jan Fjærestad, Egil Johansen og Eystein Weltzin å følge opp suksessen fra de individuelle løpene fredag.

Det norske damelaget endte på fjerde plass, etter et spennende spurtoppgjør med Sveits, som knep bronse. På bildet sender Johansen Weltzien ut på siste etappe. (NTB-foto).

Sporten

I EID OG JOHANSEN SER VI VERDIGE EFTERFØLGERE TIL DE FORFEDRE SOM HATTE BRUKE FRITIDEN TIL Å LETE ETTER KYR, SAU OG GJEIT SOM KOM SEG VEKK UNDER BELTINGEN.....

DE ORIENTERINGS-EVNER SOM BLEV OPPARBEIDET UNDER SLIKE FORHOLD HAR SIDEN GÅTT I ARV OG IDAG ER DET BARE EN SJELDEN GANG VÅR ELITE KAN MINNE OM SAU-LETERE.

DET VIKTIGSTE I ÅRETS VM VAR IKKE Å SLÅ SVENSKENE — DET GJØR VI I ALLE FALL, MED KARTET PÅ RYGGEN OG KOMPASSET I LOMMA — MEN AT NORDMENNENE SOM LAG FUNGERT I STAFETTEN!!

IKKE VÆRST AV ET LAND MED FIRE MILLIONER ERKE-INDIVIDUALISTER.

JASSÅ, DER ER DU DITT BEIST!!

Bom for Tine Fjogstad –

Jeg var sikker på retningen — men tok feil

– Det er bare å beklage, men jeg fikk ikke tingene til å klaffe i dag. Jeg slet hele tida, og fikk ikke den rette flyten i løpet – det var norske Tine Fjogstad som resignert ga denne karakteristikken av løpet sitt på første etappe i søndagens stafett. Rundt seks minutter tapte hun til sine nordiske konkurrenter, og til tross for ulike løyper – det var en stor skuffelse – ikke minst for gode Tine selv.

– Jeg hadde en sleiv allerede på første post. Så på tredje gikk det helt ille, jeg bommet minst 3-4 minutter, mente fredagens reserve på det norske landslaget.

– Alt stemte på vei mot posten, jeg passerte et søkk, så ei myr, og var bomsikker på retningen inn til posten. Flagget var der, men koden stemte ikke. Jeg var en stund helt i villrede, og tapte mye verdifull tid før jeg løp tilbake og inn den riktige veien.

Etter denne bommen følte jeg meg ikke pigg, og det gikk tungt, fortalte Tine Fjogstad

– jeg prøvde alt jeg kunne, men det var altså ikke nok, beklaget damelagets første.

Tine Fjogstad (t.v.) og Wenche Jacobsen følger nøye med spurtduellen Anne Berit Eid hadde med den sveitsiske ankerjenta.

På O-VM Egil Svendsby
Per Arne Skramstad
Egil Iversen
Joronn Sagen (foto)

I dameklassen kom den reaksjonen de fleste hadde fryktet. Etter den strålende innsatsen fredag gikk det helt på skakke for de norske jentene fra begynnelsen og det hele endte med at Anne Berit Eid tapte spurtduellen om bronzen mot Sveits' Habni Fries. Tine Fjogstad som hadde skjøvet Astrid Carlson ut av laget åpnet med en meget svak første etappe. 6.30 min etter allerede der, betydde i virkeligheten at Norge var ute av gullstriden før det hele var kommet igang. Wenche Jacobsen prøvde forgjeves å ta inn på forspranget, men etter å ha knappet inn på Sverige og Finland på begynnelsen, røk hun på en bom og tapte i stedet nesten to minutter til de to lagene foran.

Orienteringsjentene

Satset alt, men tapte

Etter den individuelle triumfen fredag ble søndagens damestafett et antikklimaks. Første, tredje og åttende plass individuelt forplikter. Det norske laget måtte finne seg i favorittstemplet under stafetten. Dessverre sprakk det. Under det individuelle mesterskapet var jentene i outsider-posisjon. Favorittstemplet låte de ikke.

av Thor Erik Nordeng

Allerede på første etappe bar det galt ut. Her hadde TUK valgt å satse på Tine Fjogstad som ikke løp individuelt. Hun er en av våre sikreste stafettløpere, men typisk for jentenes innsats søndag kom hun inn til veksling over 6 min. etter ledende Finland. Wenche Jacobsen satset alt på andre etappe, og midtveis hadde hun tatt igjen halvparten av det finske forspranget, men også for henne ble det alvorlige bomturer inn mot mål. Etter to etapper var det Sverige med Karin Rabe som hadde gått opp i teten. Norge hadde falt helt ned på 5. plass etter Finland, Storbritannia og Tsjekkoslovakia. På sjette plass fulgte Sveits.

Norge hadde aldri noen sjanser til de to gjeveste medaljene, her jagde fredagens individuelle sølvmedaljer Liisa Veialainen Sveriges Christin Cullmann. Anne Berit Eid skulle prøve å ta igjen de mellom-europeiske lagene og sikre oss bronzen. Disse lagene ble fort innhentet, men bakfra kom lesterke Hanni Fries fra Sveits og hun var utadølig i spurtduellen.

Bakfra kom også Liisa Veialainen. Hun hadde en fin utgangsposisjon og på nest siste post fikk hun kontakt med den svenske jenta. I spurtduellen var Christin Cullmann like sjanseløs som Anne Berit Eid hadde vært og Finland fikk den eneste ikke-norske gullmedaljen i dette verdensmesterskapet.

Arbeiderbladet 18.9.78

Anne Berit Eid ga alt på siste etappe, men det holdt bare til fjerde plass.

Mer fra Kongsberg-VM på midtsidene

Wenche satset alt — måtte gå galt

– Jeg satset alt før å ta igjen forspranget, men det holdt ikke. Stort mer er det vel ikke å si om løpet mitt, mente ROS-jenta Wenche Jacobsen – oppgaven hun tok fatt på i VM-stafetten var nærmest umulig – og likevel, hun klarte nesten på gjennomføre den.

Seks minutters forsprang i en stafett der verdens beste løpere er konkurrenter, det var mer enn noen hadde ventet av Wenche. Men etter 3 kilometer var hun bare to-tre minutter etter, hele det nor-

ske TV-publikum været sensasjonen.

– Det gikk virkelig fint i starten, men på første post etter meldeposten så var det slutt. Jeg gled ut fullstendig og tok feil av et myrdrag – det kostet meg 6-7 minutter, mente ROS-jenta, som sliten og blodete kom i mål – åtte minutter etter teten. – Jeg gikk på nesa og odela meg litt i ene hånden, men merket det ikke før mål. Ble liksom litt febrilsk etter bommen, sa Wenche Jacobsen, som gjorde en overbevisende innsats i VM.

– Seks minutter for sent, håpet om stafett-gull er borte for Tine Fjogstad. Resignasjonen er tydelig å spore hos første-etappe-jenta.

Wenche Jacobsen har ikke gitt opp – hennes innsats på de første tre kilometerne ga ny spennings i konkurransen. Her legger hun ut på annen etappe.

Applidværet 18.09.1978

Seiers- smilet holdt...

10 PA TOPP - HERRER				
1	2	3	4	5
Etappe	2 Etappe	3 Etappe	4 Etappe	1
70	105	170	210	235
280	315	340	385	420
KM: 25				

1	1:16:25
2	1:17:45
3	1:18:55
4	1:20:10
5	1:21:30
6	1:22:50
7	1:24:10
8	1:25:30

Arbeiderbladet 18. 09. 78

SUVEREN STAFETT- OPPVISNING

O-gutta tålte nervepresset

Maken til suveren stafett-oppvisning som de norske O-gutta vartet opp med noen kilometer syd-øst for Kongsberg, skal man lete lenge etter. I så fall må man gå åtte år tilbake — til i går den eneste gan-

gen Norge har vunnet VM-stafetten for menn. Den gangen skilte det over kvartret til svenskene. Det er tydelig at når nordmenn først slår til, så gjør de det grundig.

Det har vært mye uro rundt uttakningene til dette mesterskapet, men de fire norske løperne hevet seg over det hele og gjorde all kritikk til skamme. De mestret nervepresset. Et av usikkerhetsmomentene var startmannen Jan Fjærestad som ikke kvalifiserte seg direkte, men ble tatt ut på skjønn.

— På grunn av alt snakket om a jeg svikter når det først gjelder satset jeg på en god plassering in dividuelt. For det har vært stafet ten jeg i første rekke har konsen trert meg om. Jeg følte meg virke lig pigg foran løpet og var sikker på meg selv at jeg i hvert fall ikke skulle bli langt etter. Nå ble det en ti minutters bom da jeg passerte e TV-kamera som forvirret meg. På grunn av «gaflingen» fikk jeg imidlertid en fordel framfor Rolf Pettersen — en fordel som for øvrig ble utliknet ved at Svein Jacobsen måtte løpe tilsvarende lenger på en annen etappe.

Svein Jacobsen var det også stift et spørsmålsteget ved. I fjor mistet han en solid ledelse i Nordisk og hadde heller ingen suksess som stafett-løper i vårens landskamp

Men nå hadde han lært av gamle feil.

— Jeg «safet» under hele løpet. Tok ingen unødige sjanser, mer hadde full kontroll hele veien. Nervene meldte seg da jeg mistet ett minutt på en av postene. Da fryktet jeg forspranget var mistet.

Men Svein Jacobsen mistet ikke noe i forhold til Lars Lønnkvist, men økte ledelsen med åtte sekunder, slik at Egil Johansen hadde 1,11 minutter «å gå på» i forhold til Kjell Lauri.

Kristiansanderen tillot aldri svenskene å revansjere seg fra fredagens løp. Han plukket postene like lett som andre plukker blåbær.

— Jeg regnet med at jeg hadde om lag et minuts forsprang på Lauri og at han ville kjøre hardt ut for å få kontakt med meg. Derfor sto jeg på fra start, og selv om det var forholdsvis lett orientering, var dette trolig et av de beste stafett-løp jeg har gjort.

Egil Johansen er imidlertid ikke «gull-mett». Kommende lørdag skal det kjempes om kongepokal i

NM. Egil har tre av dem i hylla fra tidligere.

— Målet mitt er å ta fire strake — slik som Magne Lystad gjorde. Kristiansanderen kunne sende Eystein Weltzien ut med hele sju minutters ledelse.

— For meg var det et ønske-opplegg, sa Weltzien. Jeg liker å ligge slik i tåten. Siste etappe er den mest arlige når en får en slik posisjon. Derfor valgte jeg det mest sansynlige veivalget. Da hadde jeg sjansen til å se om andre eventuelt kom opp bakfra. Inn mot nest siste post ble jeg en smule spent. Posten lå i veldig skrått terreng, og det var lett å miste høyden. 50 meter fra posten tok jeg nøyaktig kompass-kurs, men oppdaget heldigvis straks at jeg hadde stilt kompasset 90 grader feil.

Eystein Weltzien, eldste mann på laget med sine 28 år, nøyde seg ikke med å sikre forspranget, men økte det ytterligere. Til våren skal han for øvrig avslutte sin hovedoppgave ved Idrettshøyskolen. Den oppgaven besto han i hvert fall i praksis i går. Oppgaven dreier seg nemlig om veivalg.

Dramatisk damestafett

8. Blad 18.9.78

De vel 4.000 publikummere fikk full valuta for pengene under søndagens damestafett ved Skollenborg. Riktignok så det ut som om finnene, anført av fjorårets nordiske mester Outi Borgenström, skulle triumfere. Men Marita Ruoho hadde et par fatale bomber på andre etappen, og dermed

kunne Sverige veksle først med nesten tre minutters forsprang. Liisa Vejalainen la ut på siste etappe for finnene, og da hjalp det lite at svenskene hadde Kristin Cullmann på postjakt på Gamlegrendsåsen. Sakte, men sikkert, hentet hun inn forspranget. Og ut av skogen, 400 meter fra

mål, dukket de opp side om side. Dermed var det klart for et rivende spurtoppgjør. Liisa klarte å kjempe seg opp på siden av Kristin, og da denne nesten snublet var finnen forbi, og kunne sikre seg gullet med fire sekunders margin.

Stafettriumpatorene på ett brett. Foran fra venstre de finske verdensmestere: Marita Ruoho, Liisa Vejalainen og Outi Borgenström. Bak de norske gullmedaljevinnere, fra venstre: Egil Johansen, Svein Jacobsen, Eystein Weltzien og Jan Fjærestad.

Tine Fjogstad, som løp første etappe for nordmennene, hadde ingen heldig dag.

Over seks minutter tapte hun ute i terrenget ved Krekling, og det var ingen lett oppgave ROS-jenta Wenche Jacobsen hadde å ta fatt på da hun la i vei på andre etappe.

VM-reportasje:
Ole John Hostvedt
1/7 88 Reidar Halden (foto)

Det gikk bra unna på begynnelsen, og hun hadde snart kuttet ned forspranget til to og et halvt minutt. Men så var det også slutt. Wenche tok feil vei, og dermed var det gjort. Da hun sendte Anne Berit Eid ut på siste etappen lå Norge 9 minutter etter svenskene. Men slaget var på langt nær tapt.

Sammen med Tsjekkoslovakias Ada Kucharova og sveiseren Hanni Fries la hun ut fra stadion. Ute i skogen ristet de av seg tsjekkerne, og samtidig dukket de ut av skogbrynnet ved mål.

Kampem om bronsemedaljene kom til å bli en reprise på det finsk-svenske oppgjøret.

Sveitserinnen, som tidligere var en meget habil 800 meterløper, fikk for alvor blikk for taktene fra løpsbanen, og selv om Anne Berit Eid spurte alt hva hun klarte, måtte hun se seg slått med tre fattige sekunder.

Del 2

Mandag
18. september
1978Drammens Tidende
og Buskeruds BladKONGSBERG
13. - 17. september

Norsk parademarsj i stafetten

— Ja, dette har nesten gått over all forventning, sa en hoppende glad norsk herreleder, Tron Skiaker, til DT og BB etter gårldagens stafetttriumf. — Jeg hadde jo et visst håp etter fredagens løp, men at det skulle gå så smertefritt. Nei, det hadde jeg overhodet ikke drømt om. — Og lett gikk det for nordmennene på stafetten. Allerede på første etappe var Jan Fjærestad i teten, og da han sendte Svein Jacobsen ut på andre etappe, hadde han lagt grunnlaget for den norske triumfen.

Når fredagens verdensmester Egil Johansen igjen løper opp mot sitt aller beste, så var siste etappen den reneste plankekjøringen for Nordpils Eystein Weltzien. — Vel, så lett var det nå ikke, sa Eystein etter løpet. — Jeg visste at forspranget var stort, men at den minste bom ville redusere forspranget betraktelig. Derfor satset jeg på å kjøre et sikkert løp. Ikke ta noen sjanser, men satse på det greieste veivalget.

— Riktignok så gjorde jeg en bommert inn mot nest siste post. Jeg vred kompasset 90 grader feil, men jeg syntes liksom dette passet dårlig med terrenget. Så jeg kikket en gang til, og dermed oppdaget jeg feilen, sa Eystein Weltzien.

Nesten åtte minutter var svenskene etter i mål, og dermed fikk nordmennene tatt en kraftig revansje for nederlaget i Skottland.

Dessuten var det åtte år siden Norge tok sin siste og eneste gull i herrestafetten, og da var det kvartetten Åge Hadler, Per Fosser, Stig Berge og Ola Skarholt som sørget for dette.

Også da var Sverige på plassen bak, og den gangen var differansen 15 minutter. La oss forøvrig ikke håpe at det går åtte år til neste gang Norge vinner stafetten ...

Nordpils Eystein Weltzien har all mulig grunn til å smile, da han får klippet av Egil Johansen, og legger ut på siste etappe.

Franktiden 18.9.78

I
FOKUS

Velfortjent
ros til VM-
komiteen

Mange penger og hundrevis av dugnadstimer lå forut for det første orienteringsmesterskapet på norsk jord. Spenningen var til å ta og føle på blant arrangørene – men de kunne puste lettet ut – og det til gangs. VM ble en stor suksess arrangementsmessig, og ekstra krydder ble det naturlig nok at nordmennene så grådig forsynte seg av medaljefatet.

– Jeg må jo si at vi er godt fornøyd, alt gikk uten klikk, takket være fin innsats fra alle de 6-700 som direkte var med og gjorde en jobb. Slik lød kommentaren fra VM-generalen selv, Knut Berglia, da alt var vel i havn i går.

– Vi satset først og fremst på trivsel og rettferdige konkurranseforhold for løperne. Og vi håper at de reiser hjem med rike opplevelser, uten at noe ødelegger inntrykket. Da er vi i hovedkomiteén fornøyd.

– Innsatsen fra funksjonærer, salgsdamer, ja, alle som gjorde en god jobb, var enestående?

– Det er ikke noe ukjent i o-miljøet at folk er ivrige og gjør full innsats. Mange brukte flere fridager og mye penger på å være med i forberedelsene. Og ikke en øre fikk de for det – de måtte selv betale for funksjonærdraktene. Det er lite å si på den innsatsviljen Kongsberg-klubbene og Elker viste.

– Hva så med det sportslige resultat av årets VM?

– Vi håper det ble en fin propaganda for o-sporten. Vi regnet faktisk med 3000 løpere lørdag, og det ble vel så mye.

– Når det gjelder VM-prestasjonene og den norske gullhøsten er det lite hovedkomiteéns formann får med seg. Håper bare at de beste vant, det er jo vitsen med en slik konkurranse, mener Knut Berglia, foran en velfortjent avslapning etter hektiske dager og uker.

Det vanket mye lovord – og svært lite kritikk etter tre dagers stor idrett.

pas

VM - orientering

Bunkerud Blad 18.9.78

– Vel blåst, Knut . . .

– Vel blåst Knut, sier Eystein Weltzien til VM-komiteéns formann, Knut Berglia.

– Jeg er i grunnen godt fornøyd med arrangementet. Selv har jeg i hvert fall ikke registrert noen store «klikker»

under avviklingen, sier hovedkomiteéns formann Knut Berglia til DT og BB på tampen av VM i orientering. Selv har han

stått på dag og natt i de siste ukene for å få det hele til å klaffe. Og det er ikke tvil om at han har gjort en kjempejobb.

– Hva imponerte deg mest?
– Det må utvilsomt være den store offervilje hver enkelt har lagt for dagen, og alle funksjonærene har jobbet gratis.
– Og nå har det blitt mye penger i kassen?

– Det tør jeg ikke si ennå. Det har kommet til en del uforutsette utgifter underveis, men vi har jo NIF's garantifond å flyte på, sier VM-generalen.
– Det sportslige?

– Jo, det har vært to store dager. Jeg hadde tippet på svensk dominans i stafetten, men der tok jeg altså feil, sier Knut Berglia med et smil.
– Og i morgen er det fri?

– Nei, jeg skal på jobben i Oslo for nå har jeg hatt fri lenge nok, avslutter Knut Berglia før han igjen stikker avgårde for å hjelpe til med å avslutte VM.

Fremtiden 16. sept. '78

VM-trimmen — et tilbud til alle —

3000 løpere samlet ved VM-arenaen —

Verdensmesterskapet i orientering var slett ikke bare en massemonstring. Lørdag mens eliteløperne slikket sårene etter fredagens individuelle konkurranser og samlet krefter til søndagens stafetter, var hele 3000 o-løpere samlet til konkurranser i

VM-terrengt ved Børningrud på Eiker. Norges orienteringsforbund og VM-komiteén ønsket at alle skulle få sjansen til å være med under VM og selv få prøve seg mot de vanskelighetene eliteløperne møtte under sitt verdensmes-

terskap. Eiker og Skrim hadde samarbeidet om løyper og arrangementsarbeid og alt gled knirkefritt til tross for de vanskelighetene som VM-hemmelighetskremmeriene nødvendigvis måtte forårsake. Samlingsplassen og innspurten var den samme

som ble brukt under fredagens konkurranser. De fleste løperne var imponert over såvel kartet som terrenget. Dette til tross for at lørdagens løyper gikk i nordenden av kartet hvor det desidert mest krevende terrenget ligger.

Norges orienteringsforbunds slagord er «Idrett for alle», og VM-trimmen var et godt eksempel på dette.

Skrim og Eikers løpere måtte ta jobben som funksjonærer denne gangen. Her skriver Nelly Mette Bjerketvedt og Anita Lia tider på resultatlistene.

Trimresultat

D 12 N: 1. Elisabeth Wigaard, Skrim 23.29. 4. Toril Høimyr, Sturla 24.51. 14. Merete Ruud, Konnerud IL 27.47.

D 17 N: 1. Bjørg Synøve Stigsrud, Ringerike OL 28.34.

D 13-14: 1. Sidsel Rebård, Store Bergan IL 30.18. 6. Anja Ness, ROS 36.07.

D 15-16: 1. Unn Hilde Heggedal, Fet OL 37.12. 6. May-Bente Bruberg, Sturla 41.14. 11. Anne Karine Wang Hallan, Sturla 43.15.

D 17-18 E: 1. Brit Volden, Bakkelaget Sp. kl. 42.41. 2. Anne C. Lovald, Tyrving 43.51. 6. Helle Johansen, Svelvik IF 50.59.

D 19-20 E: 1. Anne-Grete Ludvigsen, OL Silva 39.51. 2. Ingeborg Lobben, Fossum IF 6. Grete Borge, IL Fossekallen 43.33.

D 19-20 A: 1. Kjersti Hennem, Lierbygd OL 57.17.

D 21 E: 1. Wenche Hultgren, BUL 56.30. 2. Ingrid Hadler, BUL 59.59.

D 21 A: 1. Mona Bugge, Fana 62.30. 3. Else Berit Lio, ROS 66.50.

D 21 B: 1. Marit Kjærnsli, Nydalen 59.01. 2. Aud Kjemperud, Nedre Sigdal IF 68.39.

H 13-16N: 1. Per Østreng, IL ROS 20.41. 3. Per Arne Løvstad, Eiker OL 23.23.

H 17 N: 1. Odd Hagen, Veggl IL 34.38. 3. Nils Håkon Søbøen, AI IL 36.40.

H 12: 1. Syver Løken, KIF 21.46. 8. Jan Erik Myhr, IL Fossekallen 27.59.

H 13: 1. Arve Gunersen, IL ROS 25.23.

H 14: 1. Thor Mella, Rølingen OK 36.21. 3. Eskil Dahlen, Ringerike OL 38.57. 14. Håvard Halvorsen, Hurum OL 46.22.

H 16: 1. Vidar Steen, Kolbotn IL 39.49. 2. Kim Farnes Hanssen, Botne Skiki 34.03.

H 17-18 E: 1. Dag Rummelhoff, O-52 53.55. 2. Ørjan Jensen, Kristiansand OK 57.05. 8. Tom Hultgreen, Nordpil 60.03.

H 17-18 A: 1. Per Jacob Ølstad, Fet OL 48.40. 5. Jan Høiberg, Lierbygd OL 51.01.

D 43: 1. Bjørg Dahl, Hurum OL 28.01. 4. Solveig Rønningsbakk, IL Fossekallen 32.35.

D 56: 1. Randi Wang, Sturla 26.14.

H 21 B: 1. Hans A. Tingvold, Hadeland OL 76.37. 4. Arne Bryhn, ROS 78.52. 8. Roar Jelstad, Eiker OL 81.58.

H 35 A: 1. Kenneth Hindsberg, Stora Tuna 56.26. 2. Svein Bakken, Sturla 57.51.

H 56: 1. Per Wang, Sturla 35.15. 5. Ole Skramstad, Eiker OL 36.34.

H 62: 1. Halvard K. Halseth, Sturla 35.37.

H 12 N: 1. Ole Petter Jørgensen, Kongsvinger IL 16.43. 3. Jostein Thoresen, Konnerud IL 18.30. 11. Jan Wigaard, Skrim 19.34.

H 17-18 B: 1. Bjørn Fjeldheim, Eiker OL 48.48.

H 19-20 E: 1. Jon Bjørgum, Kristiansand OK 61.57. 2. Stein Martinsen, OL Silva 62.02. 4. Egil Iversen, Sturla 64.41.

H 19-20 A: 1. Kjell Markseth, Fossum 60.05. 3. Agnar Løver, KIF 62.19.

H 21E: 1. Hans Oddvar Augedal, Asker 86.42. 2. Arnt E. Andersen, Halden 87.59. 3. Knut Sophus Olsen, BUL 88.08.

H 21 A: 1. Egil Eriksen, Nordpil 82.54. 5. Per Dalheim, Sturla 86.51. 8. Jørn Brunzell, Sturla 88.38.

Frøen Håren 18.9.78

Jubelhelg for norsk o-sport

Norsk o-sport jubler fortsatt. Under gårdagens stafett var de norske herrene fullstendig suverene, og da ankermannen, «Nordpils» Eystein Weltzien, (bildet) løp inn til mål, var han nærmere 9 minutter foran svenskene. Norge ble dermed VM's klart beste nasjon selv om damene måtte ta til takke med en 4. plass i stafetten. Her vant Finland, mens Sveits gledelig «sett med nøytrale øyne» tok bronsemedaljene.

På fotballfronten tok Mjøndalen enda et skritt i retning 1. divisjon etter sin 3-0 seier over Vigør, mens Strømsgodset tapte nok engang. Denne gang 2-0 for Vard.

Om dette, Spiraltrimmen, samt mye annen sport på dagens sportssider.

Foto: Joronn Sagen.

Åpenposten 18.09.1978

Fire toppløp - mer gull

Jan Fjærestad har etter en fremragende første etappe sendt Svein Jacobsen avgårde.

(Foto: Erik Berglund)

Det ble igjen VM-gull til de norske orienteringsløperne. Stafettlaget Jan Fjærestad, Svein Jacobsen, Egil Johansen og Eistein Weltzien holdt tètsplassen fra start til mål. Sølvmedaljevinnerne fra Sverige var over åtte minutter etter. Svenskene tapte også gull-kampen i dameklassen til Finland, etter sekundstrid på de siste

meterne. Der mistet også de norske jenteløperne bronzen til Sveits. Det ble ingen forandringer i 1. divisjonsfotballen. Start leder fortsatt med ett poeng til Lillestrøm etter at de to lagene spilte 1-1 henholdsvis mot Viking og Bryne.

Sporten

TROLLMANN I

SEIERS-RESEPTER

Dagbladet 14.9.78

0026

Eystein Weltzien, mannen som har løpt flere o-stafetter enn de fleste. Endelig fikk han fortjent belønning. (Foto: Allan Aabech).

WELTZIEN bestod prøven

KONGSBERG (VG) — I all viraken omkring Egil Johansen bør vi ikke glemme Eystein Weltziens VM-innsats. Fredag ble han nr. 4 i den individuelle konkurransen. Søndag var han med på utklassingsleieren i stafetten.

I likhet med Fjærestad og Johansen fikk Weltzien beste etappetid, mens Svein Jacobsen var fem fattige sekunder bak finnen Karvonen på sin etappe. Maken til stafettinnsats har vel aldri blitt levert i o-sammenheng.

Eystein har forberedt seg godt på årets sesong. Han har ikke trent markert mer enn tidligere, men på grunnlag av nedskrevne vurderinger omkring tidligere års opplegg, har han hatt de beste forutsetninger for å treffe med formkurven.

I motsetning til mange andre innen o-elite driver Holmestrand-gutten også utstrakt spesialtrening på o-teknikk. Bl.a. har han foran dette VM kjørt mange treningsturer på kart med samme data som VM-kartene.

Fra før er Eystein nordisk o-mester, og han vil ikke uten videre sette VM-tittelen høyere.

— Det er nok gjevere å være verdensmester, men langt hardere å vinne nordisk. I VM var vi fire nordmenn, mens vi i nordisk er ni!

Knut-A.

EYSTEIN WELTZIEN — jublende i mål som verdensmester.

For lett VM-stafett? *0027*

Norge gikk rett på, - Sverige og Finland fem på

Av ALLAN AABECH

Alle fire nordmenn gikk lekende lett gjennom sine etapper i VM-stafetten ved Skollenborg i går formiddag. Så lett at man stilte seg spørsmålet om VM-løypa ikke var for lett med hensikt. For at de ikke-nordiske nasjonene ikke skulle gå seg fullstendig vilde i Buskerudskogene.

Om noen vil innrømme dette er tvilsomt. I all fall var det like lett for nordmenn, svensker og finner. Man fikk bevis for at selv i det letteste terrenget kan verdens fremste o-løpere bomme.

Jan Fjærestad, Svein Jacobsen, Egil Johansen og Eystein Weltzien hadde bare pirkerier å utsette på sine løp. Norge ledet stafetten fra start til mål. Grunnlaget la Fjærestad med over minuttet på 1. etappe. Svein Jacobsen økte med åtte sekunder, Egil Johansen med over tre minutter og Weltzien ensom i letten la likeå godt på et minutt. Slik at Norge kunne framstå som suverene verdensmestere i orientering. For første gang på åtte år i stafett.

— Nå kan jeg legge opp med god samvittighet, sa Åge Hadler spøkefullt da han gratulerte Svein Jacobsen med stafettgullet.

Våre verdensmestere er likevel ikke nye i faget. Det var ingen VM-debutant på laget. Men det kunne vært én...

— Jeg er glad det gikk så godt, for oppladningen til dette løpet ble odelagt av alt braket rundt uttaket av laget, sa Svein Jacobsen umiddelbart etter sitt løp.

Han siklet til Sigurd Dæhli. Vår dirligste løper i fredagens individuelle løp som måtte tåle slaget å bli satt utenfor stafetten.

Det samme skjedde Dæhli for to år siden, da VM gikk i Skottland. Da ble han tatt ut med sikte på stafetten. Han fikk aldri løpe.

— Vrakingen i 1976 var et hardt slag i ansiktet, dette svir enda verre. Sa en meget skuffet Dæhli. Dog ikke dårligere lagkamerat enn at han heiet dem fram til gull. Og til helga er det norgesmesterskap i Lier. Det kan bety en kraftig revansj for Dæhli, skjont han trodde ikke det gikk.

— Jeg sa på forhånd at vi hadde fem jevnvode løpere. En måtte nødvendigvis stå over stafetten.

— Det var ikke lett å fortelle Dæhli at det måtte bli ham, sa TUK-sjef Øyvind Mjøen.

Braket omkring uttaket ble en skygge over jubeldagen for Øyvind Mjøen. Han kan troste seg med at nå ble det gull i alle tilfeller. Hvordan Sigurd Dæhli ville løpt får vi aldri svar på.

Men vi forstår godt Sigurd Dæhlis skuffelse. VM var hans store mål. Noen av våre fremste representanter i orienteringssporten stilte spørsmålet om det hersker en «liker-trynet-på»-politikk i orienteringsforbundet.

Hadde så vært tilfelle hadde vel ikke Sigurd Dæhli løpt individuelt...

Fornøyd og spøkende Eystein Weltzien:

— Så en mann underveis — men han løp 3. etappe

— Jeg så en mann underveis — men det var en som løp 3. etappe — var Eystein Weltziens kommentar etter at han hadde sikret seg sin største triumf som o-løper. — Jeg fikk en etter min mening ideell utgangsposisjon. Jeg liker nemlig å lede, fordi jeg da kan ligge å kontrollere om noen tar meg igjen. Derfor valgte

jeg også hele tiden det mest sannsynlige veivalget, for å ha kontroll over utviklingen.

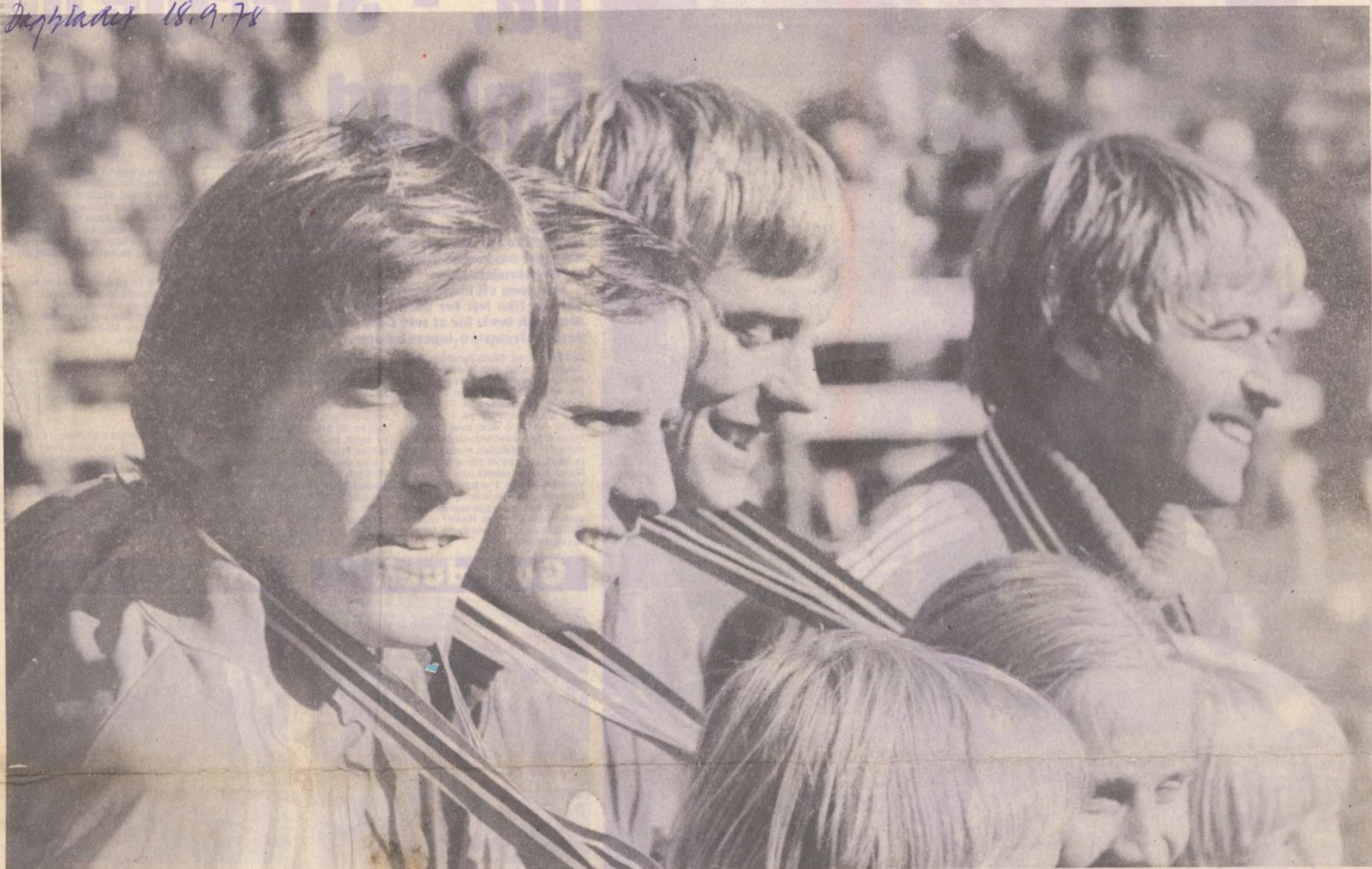
— Jeg ble forresten litt nervøs på nest siste post, da jeg der tok 90 grader feil på kompasset. Men jeg visste hele tiden nøyaktig hvor jeg var, slik at det ikke var noen overhengende fare.

Eystein Weltzien feiret største triumf som o-løper denne helgen. En fjerdepl individuell og gull i stafett satte han selv høyere enn nordisk mesterskap — som det faktisk er vanskeligere å bli nordisk mesterskap individuelt enn verdensmester — la Weltzien til.

EGILS GULL-WEEKEND

Dagbladet 18.9.78

Egil Johansen den fremste av gårsdagens verdensmestere. (Foto: Allan Aabech)

GULL-EGIL

Egil Johansen (bildet) fortsatte sin suverene VM-oppvisning under gårsdagens stafett og har tatt tre gull av fire mulige i to mesterskap. Randesund-studenten er nettopp en slik type norsk idrett har så altfor få av — en vinner-type som klarer å overgå seg selv nettopp når det står internasjonale titler på spill.

• SPORTEN

Foto: ROLF ARNE ODIN

Fornøyde norske vinnere

Fornøyde norske vinnere: Fra v. Egil Johansen, Svein Jacobsen, Eystein Weltzien og Jan Fjærestad. Av disse var det bare Egil Johansen som har vunnet et verdensmesterskap tidligere. For de øvrige 3 var det første mesterskap.

Et gull-lag av fire vinnere

Norske gull-gutter som satte lagarbeidet i høysetet, og ikke levnet konkurrentene noen sjanser i stafetten. Fra venstre Eystein Weltzien, Egil Johansen, Jan Fjærestad og Svein Jacobsen. (Foto: Rolf Arne Odin.)

Av KNUT-ANDERS LØKEN

KONGSBERG (VG) — I VM-stafetter i orientering skjer det alltid noe. Som oftest er de preget av ujevn løping og stadige skiftinger i teten, men i herrernes stafett under årets mesterskap, skjedde nettopp det

motsatte. Da samtlige fire på det norske laget fikk full klaff på hjemmebane, måtte utlendingene stille langt bak i køen. Svenskene, som leverte jevn, bra løping, var på sølvplass over åtte minutter bak det norske laget.

Antagelig var dette det beste stafettløp i ø-historien. Det norske laget besto av fire løpere i den ypperste verdenselite, og skjebnen ville at de alle på samme dag skulle prestere noe nær sitt livs løp.

Selvtillit

Det begynte med Jan Fjærestad. Fana-gutten har i det

siste vært møtt med motgang både i fri-idrett og orientering, og heller ikke i fredagens individuelle VM-konkurranse fikk han det helt til å klaffe. Men etter søndagens innsats bør selvtilliten ha vendt tilbake. Fjærestad gikk bomfritt gjennom og knep ytterligere sekunder med sterk løping. Litt over minuttet var det bakover til den svenske

veteranen Rolf Pettersen som også presterte et perfekt løp.

Nervøs

Svein Jacobsen, som løp 2. etappe for Norge, hadde med sitt utgangspunkt all grunn til å være nervøs. Men Svein holdt hodet kaldt, pådrog seg alt i alt halvannet minutt som og øket forspranget med

et par sekunder til svenskenes Lars Lönnkvist.

Drepende

På 3. etappe kom så den avgjørende duellen mellom vår dobbelte verdensmester Egil Johansen og svensken Kjell Lauri. Lauri har prestert kjempeløp i stafetter før og gikk ut med en blodtørstig

innstilling for å innhente det norske forspranget. Men tross sterk åpning greide han kun å løpe inn få sekunder, og etter hvert måtte han bare resignere for Egils drepende tempo. Til slutt var forspranget på over seks minutter, og med fredagens VM-firer, Eystein Weltzien, som ankermann, gav den siste etappen lite spenning.

VG 16.9.78

I 1976 ble Egil Johansen klubbmester, krets- mester, landsmester, norgesmester og verdensmester.

I 1978: Foreløpig dobbelt-verdensmester etter sine fantastiske løp fredag og søndag, i Høksund og Skollenborg. Allerede til helga kan hende norges- mester for fjerde gang på rad.

En svart plett på rullebladet: Han vant ikke nord-isk mesterskap i 1977. Det gjorde Sigurd Dæhli.

24 år gammel har han satt nesten en uslædig rek- ord i orienteringssammenheng. Og det er ingen ting som tyder på at han vil gi seg med dette.

Neste år er det VM igjen...

Sammen med kollegene på sta- fettgull-laget og Anne Berit Eid sørget han for at tre av fire gullmedaljer ble igjen i arran- gorlandet av det 7. verdens- mesterskapet i orientering.

Det er lett å kaste fram su- perlativer når det gjelder Egil Johansens som person og orien- teringsløper. Han fyller alle krav.

Han er en målbevisst, nøk- tern, saklig, rolig og avbalan- sert idrettsmann. Farer stille i dørene og skjulte sitt favoritt-

stempel bak en forkjølelse da- gene for mesterskapet.

Mer enn mange andre kjen- ner han orienteringssporten fra rota av. Begynte tidlig å inter- essere seg for mer enn bare det å løpe etter kart og kompass og akseptere tingene som de var. Han har synfart mange kva- dratkilometer i orientering- spennende terreng i store deler av landet. Har nesten hatt det som levebrot om sommeren. Levde i sovepose i skauen sammen med tvillingbroren

Svein Jacobsen veksler med Egil Johansen som med perfekt løp avfeiet all tvil om gullmedaljene. (Foto: Ivar Formo)

John. Hadde knapt penger til fo- den. I ledige stunder, når han ikke trente, ble kartskissene rentegnet og sendt til videre

produksjon. Sure vinterdager i Randsundbygda utenfor Kris- tiansand satt han hjemme og puslet med detaljer, små kom-

ponenter til fjernsynsappara- ter og radioer. Etter skolen tok han nemlig fagbrev som radio- og TV-tekniker.

Men som toppidrettsmann ønsket han å vite mer om krop- pen. Hvordan den reagerer på hardtreningen og hvordan man best absorberer den. Gikk der- for på idrettslinja ved Kristian- sand lærerskole det siste året, nå eger han seg mest for bio- logistudier.

Han har sans for detaljene denne karen. Må ha det der han avleser kartet i full fart på sin jakt på postskjermene i skogen. Vet alltid hvilken kurs han skal ha ut fra posten for han kom- mer til den. Balanserer på høy- dekurvene, vet at det å tape høyde kan bety det samme som å tape sekunder.

Egil Johansen kunne blitt satt av hvor som helst i skogen med bare risset av et kart. Han ville funnet fram fortore enn noen annen.

En dag blir alle slått. Uansett hvor gode de er. Egil Johansen vet det, har erfart det. En bom er nok til å bli satt utenfor dan- sen. Fredag bømmet han to ganger, skjerpet seg, hadde konsentrasjonen på topp og gav aldri opp. Andre kan jo også

bomme. Han vant på det. Dersom Egil Johansen fredag som nybakt verdensmester hadde blitt stilt overfor folde- de valg — gullmedalje eller løpskartet som eneste premie — da hadde han tatt kartet.

Han er perfektjonist i sitt fag. Og han deler gjerne sine kunnskaper med flere.

Som da landslagsorientere- ne hadde samling i Kristian- sand i fjor vår. Forsinket kom han dit, fordi han måtte in- struere o-rekruttene i sin egen klubb først. Det var en jobb han hadde tatt på seg, ingen ting kunne gå foran den.

Eller som da han fredag ble verdensmester for annen gang. Alle ventet på ham under seir- sseremonien. De trodde han var i dusjen.

A dusje rakk han knapt.

Egil Johansen satt på bakken utenfor teltet og tegnet opp veivalget sitt for små guttetas- ser som hadde brukt lomme- pengene til VM-tur. De kom fra OK Sør, klubben til Egil, og hadde sett deres læremester vinne.

KONGSBERG (VG) — Egil Johansen (24) er et unorsk id- rettsfenomen. I det øyeblikk nasjonen som mest forven- ter at norske farver skal forsvares og flagget skal gå til topps, da vinner han. Ikke så ofte ellers. Det pleier å være omvendt — at nordmenn går til mesterskap med all ver- dens forhåpninger og blir sendt hjem igjen med en real «trøkk i trynet».

Selv om biologi-studenten føler seg ekstra godt hjem- me ute i skogene, tror jeg han kunne drevet mang en annen idrettsgren og nådd store resultater. I Egil Jo- hansens tilfelle er det ikke fysikken som er så mye bed- yende enn noen av konkurrente- nes. Hans egenskaper ligger på det mentale plan, i en klartenkt og bevisst hjerne som virkelig er i stand til å kutte ut alle andre momen- ter enn dette å finne snare- ste veien til mål og benytte sin beste taktikk i det rette øyeblikk.

Og at det slett ikke var vans- skelig å finne motivasjon for oppgaven. I slike øyeblikk er det man virkelig forstår hva som særpreger en stor idretts- mann og respekterer de få enere vi er tilgodesett med her til lands. Jeg tviler på om orienteringssporten noengang har sett maken, og Egil Johansen må settes i klasse med hva det ypperste norsk idrett har fostret.

Rolf Arne Odin

KOMMENTERER

Selv betviler han at det er mulig å mobilisere all ver- den til neste helgs NM-kamp der han kan ta sin sjette tit- tel på rad. Ingen blir forund- ret om han slår til igjen, selv om NM-tittelen er nesten like hard som å vinne et VM.

Nye mål

For ikke å snakke om VM neste år som skal arrange- res ved Tammerfors. Neste mål er allerede plottet ut, han kan bli trippel-vinner også, denne gutten.

Gårsdagens stafett, den første norske lagtriumf si- den 1970, vant han naturlig- vis ikke alene. Jan Fjære- stad, Svein Jacobsen og Ey-

stein Weltzien løp så taktisk klokt og rutinert at det må- te gå godt. Ingen på laget verte heseblesende krumsp- ring for å avgjøre løpet ale- ne, hver og en satte de sik- kerheten i høysetet, prikket inn post etter post, og malte konkurrentene i stykker. Et par ekstra blomster til Svein Jacobsen. Han hadde et kolossalt press over seg da han tok over plassen som nesten alle mente stafett- spesialisten Sigurd Dæhli skulle hatt. Lyn-gutten had- de alt å tape, intet å vinne — og har ingen store interna- sjonale lagmeritter å se til- bake på. Men han satte sik- kerheten i høysetet, mestret nervene og gjorde måns jobb.

Norsk-preget

Akkurat det motsatte skjedde med våre damer som havnet «på viddene» fra første øyeblikk. Dessverre er de ikke så stabile som to in- dividuelle medaljer kunne tilsi. At Sveits smet oss for bronsemedaljen, har en posi- tiv virkning, nemlig at orien- teringsverdenen er blitt utvidet. For sveitsisk medal- je i norsk terreng, det var en «bombe».

Likevel, med fem medal- jer og tre av gull, ble det et «norsk mesterskap» som vil bli husket. Ikke minst av våre utenlandske konkur- renter som spør rett ut: — Hva gjør nordmenn så mye riktigere enn alle oss and- re?

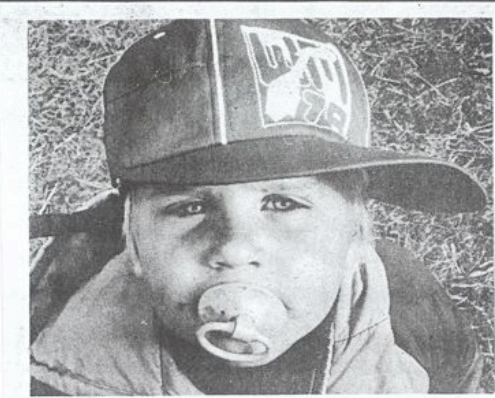

foto: Stein Fjesme

EGIL JOHANSENS store ju- belhelg — og kameratene på stafettlaget var ikke sene om å hylle den dobbelte verdens- mesteren. På farvebildet sendes han opp i lufta av Eystein Weltzien (t.v.), Svein Jacobsen og Jan Fjærestad. Billed- serien viser en avslappet mester som venter på at Ey- stein Weltzien skal gå i mål. Til venstre sammen med venninnen Gro Bjørnstu, un- der fotografierer han Lissa Veijalainen som sikrer finsk gull i damestafetten og videre som tålmodig autografskri- ver.

Menn 4 x 10,1 km: 1) Norge (Jan Fjærestad—Svein Jacobsen—Egil Johansen—Eystein Weltzien) 3.55.33, 2) Sverige (Rolf Pettersson—Lars Lönnkvist—Kjell Lauri—Olle Nåbo) 4.04.05, 3) Finland (Uhro Kujala—Jorma Karvonen—Simo Nurminen—Risto Nuuros) 4.16.27, 4) Sveits (Dieter Wolf—Dieter Hülliger—Willi Müller—Max Hölisberger) 4.16.34, 5) Tsjekkoslo- vakia 4.29.32.

— Moro å trimme, gitt ....

Gull-Egil sørget for utklassing

Fornøyde verdensmestere som alle hadde beste etappetider. Dobbeltvinner Egil Johansen sammen med lagkameratene Svein Jacobsen, Eystein Weltzien og Jan Fjærestad. (NTB-foto)

N OLAV ELIFSEN N

Kongsberg.

Egil Johansen slo til igjen i går. Han var tydeligvis ikke fornøyd med «bare» ett VM-gull denne gangen. Sammen med lagkameratene Jan Fjærestad, Svein Jacobsen og Eystein Weltzien utklasset han sine konkurrenter på gårdsdagens VM-stafett. Norge var åtte og ett halvt minutt foran Sverige på annenplass, og hele 21 minutter foran bronsemedaljørerne fra Finland.

Selv om alle nordmennene vant sine etapper i går, må Egil Johansen få brorparten av æren for den klare seieren. Han leverte dagens suverent beste løp og kunne sende Weltzien av gårde på siste-etappen med nesten syv minutters forsprang til Sverige. Da Egil overtok «pinnen» var ledelsen på et drøyt minutt.

Det var da også en strålende fornøyd Egil Johansen vi pratet med rett etter vekslingen med Weltzien: — Jeg har ikke bremset med en eneste meter. Dette må være det beste løpet jeg har gjort i år. Løp rett på hver eneste post uten å behøve å nøle ett sekund.

— 2,5 kilometer ut i den 10,5 kilometer lange etappen hadde svenskens Kjell Lauri tatt inn to sekunder på deg.

— Ja, hans eneste sjansje var jo å knallåpne for om mulig ta meg igjen. Selv gikk jeg forsiktig ut. Jeg ville løpe sikkert for å holde Lauri bak meg, og det gikk jo over all forventning utover i etappen.

Etappetider Orienterings-VM:

Menn: 1. etappe: 1) Jan Fjærestad, Norge 58.04. 2) Rolf Pettersson, Sverige 59.07. 3) Dieter Wolf, Sveits 1.00.10. 4) Urho Kujala, Finland 1.02.49. 5) Mike Down, Storbritannia 1.03.28. 8) Janos Kelemen, Ungarn 1.06.39... 11) Lars Konradsen, Danmark 1.13.11.

2. etappe: 1) Jorma Karvonen, Finland 1.01.39. 2) Svein Jacobsen, Norge 1.01.44. 3) Lars Lønnkvist, Sverige 1.01.52. 4) Dieter Hülliger, Sveits 1.04.20. 5) Zdenek Lenhart, Tsjekkoslovakia 1.06.53. 6) Ted de St. Croix, Canada 1.08.15... 9) Ivan Christensen, Danmark 1.18.55.

3. etappe: 1) Egil Johansen, Norge 57.35. 2) Kjell Lauri, Sverige 1.03.23. 3) Jiri Tichacek, Tsjekkoslovakia 1.05.59. 4) Simo Nurminen, Finland 1.10.50. 5) Willy Muller, Sveits 1.11.08. 6) Maurice Ongania, Australia 1.11.58. 7) Niels Pallisgård, Danmark 1.14.23.

4. etappe: 1) Eystein Weltzien, Norge 58.10. 2) Olle Nåbo, Sverige 59.43. 3) Max Hollisberger, Sveits 1.00.56. 4) Risto Nuuros, Finland 1.01.09. 5) Klaus Madsen, Danmark 1.06.49. 6) Jaroslav Kacmarcik, Tsjekkoslovakia 1.07.42.

Kvinner: 1. etappe: 1) Outi Borgenström, Finland 47.12. 2) Eva Moberg, Sverige 48.35. 3) Ruth Baumberger, Sveits 50.04. 4) Sue Parkin, Storbritannia 50.43. 5) Svatava Novakova, Tsjekkoslovakia 50.44. 6) Tine Fjogstad, Norge 53.39... 9) Lis Nielsen, Danmark 1.05.18.

2. etappe: 1) Karl Rabe, Sverige 50.44. 2) Katerina Keclikova, Tsjekkoslovakia 53.25. 3) Wenche Jacobsen, Norge 53.35. 4) Carol McNeill, Storbritannia 54.54. 5) Marita Ruoho, Finland 55.29. 6) Ruth Humbel, Sveits 58.49... 8) Inge Jensen, Danmark 1.08.10.

3. etappe: 1) Liisa Vejalainen, Finland 44.07. 2) Kristin Cullmann, Sverige 47.33. 3) Hanni Fries, Sveits 49.50. 4) Anne Berit Eid, Norge 50.11. 5) Ada Kuchanova, Tsjekkoslovakia 55.05. 6) Dorte Hanses, Danmark 56.43.

Bare å sikre

— For meg var det jo bare å sikre seieren, sier Eystein Weltzien etter at han har gått i mål og sørget for nok en VM-tittel til Norge. Og Eysteins sikring var suveren nok. Han gikk nemlig i fra nærmeste konkurrent med over halvannet minutt. Så for Eysteins vedkommende ble innspurten rene parademarsjen, og den 28-årige idrettshøgskolestudenten er ikke den som lar en slik anledning gå fra seg. Han vinket og smilte til de jublende tilskuerne langs hele oppløpet.

— I likhet med Egil fikk jeg til et perfekt løp, sier han etter at jubelen har lagt seg noe. — Jeg hadde ingen bomber, og alt gikk som planlagt.

— Du var aldri nervøs for å tape de minuttene de tre andre hadde kjempet seg til?

— Nei, jeg liker å ha et lite forsprang jeg, svarer Eystein kjapt. — Jeg valgte hele tiden de mest «sannsynlige» veiene. Da visste jeg at hvis noen tok meg igjen, ville jeg sannsynligvis få øye på dem. Jeg visste også at jeg sannsynligvis ville ha mer krefter igjen enn den som eventuelt skulle ta meg igjen. Men akkurat det problemet ble ikke aktuelt denne gangen.

Gladest på laget?

Den kanskje gladeste av de norske gull-vinnerne i går var Svein Jacobsen. Han leverte et utmerket løp på andre etappen og beholdt ledelsen på ett drøyt minutt som Fjærestad hadde etter første etappe.

— Jeg må nok innrømme at jeg var litt nervøs før start, sier Svein Jacobsen etter løpet i går. — Det bråket som har vært omkring laget er ikke beste form for oppladning. Bråket som Jacobsen sikter til, er at mange mente Sigurd Dæhli burde løpt isteden for ham, fordi Sigurd tidligere har vist seg som en utmerket stafetløper.

For lett orientering

Endelig lyktes det også for Jan Fjærestad. I går sørget han for at Fana fikk sin første verdensmester. Et fint plaster på såret etter den bleke innsatsen i fridretts-EM. Jan la grunnlaget for den norske seieren ved å vekse et drøyt minutt foran svenskens Rolf Pettersson etter første etappe.

— Jeg så Rolf til tredjedel ut i løpet, siden løp jeg helt for meg selv, sier Fana-gutten etter innkomsten. — Men jeg visste ikke at jeg ledet før jeg kom inn på stadion.

Stafett-VM gjenvunnet etter åtte svenske år

Skollenborg, 17. september. (John Fredriksen) Svenskene seiersrekke er brutt. Jan Fjærestad, Svein Jacobsen, Egil Johansen og Eysteinn Weltzien stod for det mesterstykket å kopiere Per Fosser, Ola Skarholt, Åge Hadler og Stig Berges bedrift fra Thüringerwald i 1979. Siden den gang har Sverige lagt beslag på alt som er av gull i VM-stafetter for menn. For andre gang i historien måtte Sverige se seg slått i et mannlige stafettoppgjør om en VM-tittel. Og som i 1970 utklasset nordmennene sine konkurrenter

når de først lyktes. Det gjorde ikke prestasjonen mindre imponerende at Norges presumptive sterkeste stafettløper, Sigurd Dæhli, bivånet hele triumfen som tilskuer fra skogbrynet.

Sannsynligvis har et norsk stafettlag aldri noen gang gått inn for å umgå å ta unødvendige chanser og i den grad lyktes som det gjorde denne gang. 2-3 minutters bomtur var alt som kunne registreres på de fire løperne tilsammen. Helt fra Jan Fjærestad slo sin tonen som vinner av første etappe, var det norske la-

get uangripelig i teten. Svein Jacobsen satset med sikkerheten i høysetet og ga aldri Lars Lønnkvist noen chance til å snu på bildet. Egil Johansen beviste like godt nok en gang hvorfor nettopp han ble verdensmester fredag og avgjorde i realiteten stafetten allerede før Weltzien stakk avsted. Men Weltzien gjorde såvisst ingen feil. Han fortsatte i samme stil og fyllbrødet utklassingen. Det må ha vært et stort press på enkelte av løperne for start, men den måten de beholdt roen på og slo fullstendig knock-out på kon-

kurrentene var intet mindre enn imponerende.

Mens herrelaget var det toneangivende helt fra første melding, gikk det rett til skogs på spinesiden allerede fra start. Slik kan orientering være. Jentene vi stilte med i denne stafetten fortjente et favorittatempel. Men ikke før er det gitt, så havner laget i geografien så det formelig braker i buskene. Tine Fjogstad landet på feil post på åpnings-etappen og kom på efterskudd. Suksessen ble ikke stort større for Wenche Jacobsen og da vår nybakte verdensmester Anne Berit Eid stakk til skogs på ankertappen lå til og med Tsjekkoslovakia og England foran våre egne. De klarte Anne Berit å ta igjen, men en uhyre spurtsterk Hanni Fries i oppløpet hadde ikke Anne Berit regnet med. Men kan hende var det det beste som kunne hende for Ø-dretten at Sveits knep bronzen foran nesen på vertskapet, — om det kan være noen trøst.

Dette verdensmesterskapet vil likevel gå over i historien som det nest beste sett med norske øyne. I Øst-Tyskland for åtte år siden tok vi begge de individuelle gullmedaljene og bronse. Det ble gull og bronse i stafettene. Denne gang røk altså bronzen omtrent på målstreken. For Finland ble det tidens beste VM, med to sølv og en bronse individuelt og gull og bronse i stafetten. Kristin Cullmanns bitre tårer etter nederlaget i spurttoppgjøret mot det finske dadyret Liisa Veijalainen kan best betegne Sveriges skjebne i dette VM. Aldri tidligere har det vært avholdt verdensmesterskap i orientering uten at de blå-gule har reist hjem med gull i bagasjen.

Det var åtte år siden man sist opplevet et norsk herrelag i en slik situasjon etter en VM-stafett. (Foto: Erik Berglund)

— Hadde ikke chance i spurten

(John Fredriksen) — At hun måtte være friidrettsjente så jeg på stegengden og arbeidet på posten. Hun var treg til å klippe, men jeje meg så fort hun løp. Det var vår individuelle kvinnelige verdensmester Anne Berit Eid som uten omsvøp slik ga sin anerkjennelse for denne gang

bedre motstander. Da hun klippet på den siste posten kloss foran Hanni Fries fra Sveits i kampen om bronzen kunne hun ikke godt vite at hun hadde en meget sterk mellomdistanseløper hakk i hæl. — en mellomdistanseløper som i tillegg var iferd med å avslutte sitt livs orienteringsløp.

— For jeg kom halvveis hadde jeg tatt igjen England og Tsjekkoslovakia og skjante det stod om bronse. Det var først mot slutten at den sveitsiske jenta dukket opp ved hver av postene for så å bli borte i skogen igjen. Jeg folte meg dødstrett allerede tidlig i løpet. Liisa Veijalainen individu-

elle spurt har spøkt på netthinnen både natt og dag siden fredag. Selv om natten har det ikke vært råd å slappe av. Det var kanskje derfor uten det nødvendige overskuddet jeg gjorde mitt ytterste for å sikre bronzen idag, innrømmet Anne Berit og kunne vanskelig skjule sin skuffelse.

En slagen verdensmester, Anne Berit Eid ga alt hun hadde av krefter, men måtte resignere i kampen om bronsemedaljene. (Foto: Erik Berglund)

A. prisen 18/9.78

Mandag 18. september 1978

A

Fire fulltreffere ga suverent gull

Skollenborg, 17. september.

(John Fredriksen) Før hver VM-stafett i orientering blir det prentet inn i løperne at de ikke må ta unødige chanser. De må løpe for laget. Nesten like ofte har det gått galt for en eller annen. Sjelden blir det slik klaff for fire løpere samme dag som for de norske verdensmestrene i stafett.

— Bare en orliten sekundsløv inn mot selve TV-posten, kunne Jan Fjærestad konstatere da han hadde gitt Norge ledelsen på Åpningsetappen.

— Den 6. posten bød plutselig på problemer. Jeg ble nervøs, men tok meg selv voldsomt i nakken og klarte å beholde roen. Etter snau minuttet fikk jeg orden på det hele. Siden gikk det som ei klokke, smilte Svein Jacobsen.

— Forsøkte å dra på der det var mulig uten å ta chanser på at farten ble for stor. Ikke en eneste bom, slo Egil Johansen fast etter at han muligens stod for dagens sterkeste løp.

«Vegvalg i orientering», heter Eystein Weltziens hovedoppgave i Idrettshegskolen. Han hadde selvfølgelig oppskriften klar da han startet som ankermann:

— Ligger jeg først i leypa tar jeg alltid de mest sannsynlige veivalgene. Da ser jeg jo konkurrentene om de tar meg igjen. Bare inn mot nest siste post var det antydning til vanskeligheter. Da skar jeg plutselig ut 90 grader fell på kompasskursen, men bråstoppet og oppdaget feilen for det ble noen fadese ut av det. Ikke tvil om at VM-gullet idag rager høyere en det individuelle gullet i Nordisk i -73, selv om det kan være vel så vanskelig å gå til topps i Nordisk som i et VM.

Seiersvilje lang vei. Eystein Weltzien har allerede tatt frem vinnergliset da Egil Johansen sender ham avgårde etter et nytt fantomløp.
(Foto: Erik Berglund)

2) Sverige (Eva Moberg—Karin Rabe—Kristin Cullman) 2.26.52, 3) Sveits (Ruth Baumberger—Ruth Humbel—Hanni Fries) 2.38.43, 4) Norge (Tine Fjogstad—Wenche Jacobsen—Anne Berit Eld) 2.38.46, 5) Tsjekkoslovakia 2.39.18, 6) Storbritannia 2.50.46, 7) Ungarn 3.09.21, 8) Australia 3.09.23, 9) Danmark 3.10.11, 10) Canada 3.28.29, 11) Bulgaria 3.29.10, 12) USA 3.46.37, 13) Belgia 3.46.42, 14) Vest-Tyskland 3.47.42, 15) Frankrike 4.21.07, 16) New Zealand 4.29.06, 17) Irland 4.35.22.

Menn 4 x 10.1 km: 1) Norge (Jan Fjærestad—Svein Jacobsen—Egil Johansen—Eystein Weltzien) 3.55.33, 2) Sverige (Rolf Pettersson—Lars Lönnkvist—Kjell Lauri—Olle Nåbo) 4.04.05, 3) Finland (Urho Kujala—Jorma Karvonen—Simo Nurminen—Risto Nuuros) 4.18.27, 4) Sveits (Dieter Wolf—Dieter Hülliger—Willi Müller—Max Hollisberger) 4.16.34, 5) Tsjekkoslovakia 4.29.32, 6) Storbritannia 4.44.36, 7) Danmark 4.53.07, 8) Canada 5.13.42, 9) Ungarn 5.19.06, 10) Bulgaria 5.19.11, 11) Australia 5.19.12, 12) Frankrike 5.41.11, 13) USA 6.00.33, 14) Japan 6.03.13, 15) Vest-Tyskland 6.03.28, 16) Belgia 6.09.18, 17) Irland 6.27.42, 18) Polen 6.55.06, 19) New Zealand 7.02.25. Østerrike bret.

Menn: 1. etappe: 1) Jan Fjærestad, Norge 58.04, 2) Rolf Pettersson, Sverige 59.07, 3) Dieter Wolf, Sveits 1.00.10, 4) Urho Kujala, Finland 1.02.49, 5) Mike Down, Storbritannia 1.03.28, 6) Janos Kelemen, Ungarn 1.06.39, 7) Lars Konraden, Danmark 1.13.11.

2. etappe: 1) Jorma Karvonen, Finland 1.01.39, 2) Svein Jacobsen, Norge 1.01.44, 3) Lars Lönnkvist, Sverige 1.01.52, 4) Dieter Hülliger, Sveits 1.04.20, 5) Zdenek Lenhart, Tsjekkoslovakia 1.06.53, 6) Ted de St. Croix, Canada 1.08.15, 7) Ivan Christensen, Danmark 1.18.55.

3. etappe: 1) Egil Johansen, Norge 57.35, 2) Kjell Lauri, Sverige 1.03.23, 3) Jiri Tichacek, Tsjekkoslovakia 1.05.59, 4) Simo Nurminen, Finland 1.10.50, 5) Willi Müller, Sveits 1.11.08, 6) Maurice Ongania, Australia 1.11.58, 7) Niels Pallisgård, Danmark 1.14.23.

4. etappe: 1) Eystein Weltzien, Norge 58.10, 2) Olle Nåbo, Sverige 59.43, 3) Max Hollisberger, Sveits 1.00.56, 4) Risto Nuuros, Finland 1.01.09, 5) Klaus Madsen, Danmark 1.06.49, 6) Jaroslav Kacmarcik, Tsjekkoslovakia 1.07.42.

Kvinner: 1. etappe: 1) Outi Borgenstrom, Finland 47.12, 2) Eva Moberg, Sverige 48.35, 3) Ruth Baumberger, Sveits 50.04, 4) Sue Parkin, Storbritannia 50.43, 5) Svatava Novakova, Tsjekkoslovakia 50.48, 6) Tine Fjogstad, Norge 53.38, 7) Lis Nielsen, Danmark 1.05.18.

2. etappe: 1) Karin Rabe, Sverige 50.44, 2) Katerina Keclikova, Tsjekkoslovakia 53.25, 3) Wenche Jacobsen, Norge 53.35, 4) Carol McNeill, Storbritannia 54.54, 5) Marita Ruoho, Finland 55.29, 6) Ruth Humbel, Sveits 58.49, 7) Inge Jensen, Danmark 1.08.10.

3. etappe: 1) Liisa Vejalainen, Finland 44.07, 2) Kristin Cullmann, Sverige 47.33, 3) Hanni Fries, Sveits 49.50, 4) Anne Berit Eld, Norge 50.31, 5) Ada Kuchanova, Tsjekkoslovakia 55.05, 6) Dorte Hansen, Danmark 56.43.

Orientering

Kongsberg VM i orientering, stafetter:
Kvinner 3 x 6.5 km: 1) Finland (Outi Borgenstrom—Marja Ruoho—Liisa Vejalainen) 2.26.18.

Jentene sprakk

Nattmann 18.9.78

KONGSBERG: Guttene stafett-gull på Kongsberg sørget for at dette O-VM ble det beste gjennom alle tider for Norge. Derfor var det litt synd at jentene skulle sprekke totalt på stafetten. Nå kan det kanskje innvendes at fjerdeplass ikke vitner om noen «helsprekk». Men faktum er at alle de tre norske jentene hadde bortimot helt mislykkede løp. At det likevel ble fjerdeplass, viser bare hva som nå er i ferd med å skje på spinnesiden i norsk orientering.

Men selv om de norske jentene skuffet i går, ble tilskuerne vitne til en utrolig spennende dame-stafett. Etter at svenskene ledet ved siste veksling med over tre minutter på finnene, gjorde Liisa Veijalainen et fantomløp for Finland på siste etappen. Det ble et durabelt spurtoppgjør som Liisa avgjorde til sin fordel, fem sekunder foran svenske Kristine Cullman.

Også om bronsemedaljen ble det kamp, og i motsetning til i det individuelle løpet, måtte Anne Berit Eid se seg slått med fattige sekunder. Men når noen først skulle ta bronsemedaljen rett foran nesen på oss, var det gøy at det ble de sveitsiske jentene. De var VM-arenaens gladeste i går etter at de hadde sikret den første VM-medaljen overhodet til sveitsisk dame-orientering.

Ikke sovet siden fredag

Men for de norske jentene var det altså dagen da alt gikk galt. — Jeg var sliten alt fra første meter, sier Anne Berit Eid etter sin siste etappe. — Jeg orket ikke å presse meg og ønsket bare å bli ferdig med løpet. Uten at det skal være noen unnskyldning, så har jeg omtrent ikke sovet siden fredag. Det har vært så mye som har skjedd, jeg har vært i en spesiell stemning etter VM-gullet, og Liisa Veijalainen spurte har jeg gjenopplevd aldri så mange ganger i tankene.

Også Tine Fjogstad på første etappen slet hardt uten å lykkes. — Det gikk tungt helt fra start, og da jeg fikk en skikkelig bom ble det ikke noe bedre.

— Hva bommet du på?

— Nei, det er det jeg ikke skjønner. Alt stemte på kart og i terrenget, til og med posten lå der den skulle. Men så var det bare det at den hadde feil nummer. Dermed måtte jeg løpe tilbake å begynne på nytt.

Satset alt på Wenche

Da Tine sendte Wenche Jacobsen avgårde på andre-etappen lå hun fem minutter bak teten. Etter 2,5 kilometer av etappen hadde Wenche kortet forspranget ned til det halve, men så sprakk det helt også for henne.

— Å, jeg har bomma så mye, utbrøt hun da hun sendte Anne Berit ut på siste etappen. — Det var jo meningen jeg skulle satse alt for å ta inn forspranget. Til å begynne med gikk alt bra, men så gled jeg helt ut.

Men det går flere tog. Wenche har bestemt seg for å ta nok ett år med elite-orientering. Tine og Anne Berit er til tross for at de kjemper i verdenstoppen fortsatt «unge og lovende». Så det er ingen grunn til å se mørkt på framtiden for norsk dame-orientering, selv om jentene ikke hadde dagen i går.

Resultater

VM i orientering, stafetter:

Kvinner 3 x 6,5 km: 1) Finland (Outi Borgenström—Marita Ruoho—Liisa Veijalainen) 2.26.48. 2) Sverige (Eva Moberg—Karin Rabe—Kristin Cullman) 2.26.52. 3) Sveits (Ruth Baumberger—Ruth Humbel—Hanni Fries) 2.38.43. 4) Norge (Tine Fjogstad—Wenche Jacobsen—Anne Berit Eid) 2.38.46. 5) Tsjekkoslovakia 2.39.18.

Glede over fin innsats

Orientering-VM's gladeste var utvilsomt de sveitsiske jentene som sikret seg bronsemedaljene i stafetten. Her på vårt bilde jubler fra venstre Ruth Humbel, Hanni Fries og Ruth Baumberger.

Gull-duell

VM-stafetten for herrer ble en ren norsk promenadeser. Skjønt man tar ingen ting for gitt før siste løper er gått i mål. Det fikk man et tydelig bevis på i damestafetten, Duell om gull, duell om bronse.

Norges Tine Fjogstad bommet grovt på 3. post på startetappen på det orientererne kaller en «parallellfeil». Fire, fem minutter gikk tapt og hun kom helt ut av rytmen. Og Norge ut av den dramatiske gulljakten da Wenche sen også gjorde sine feil. Og vår ferske verdensmester Anne Berit Eid måtte finne seg i å bli innhentet og borbiøpt av den norskaltende sveitsiske fridrettsjenta Hanni Fries.

De stemplet samtidig på siste post og presset hverandre på oppløpet. Sveitseren hadde mest å gi. Sveits fikk en fortjent bronseplass. En stor oppmuntring for en nasjon som ligger fremst for å kvele det nordiske hegemoniet.

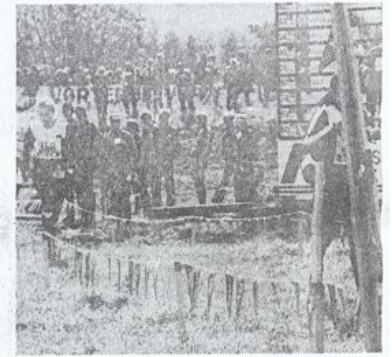
Da Karin Rabe sendte ut Kristin Cullmann med over tre minutters ledelse på siste etappe, sa hun at denne gullmedaljen måtte bli svensk, akkurat som for to år siden.

En farlig uttalelse i orientering, særlig når det var den detroniserte verdensmester, finske Liisa Veijalainen som jaktet bak. Sagen på revansje etter å ha blitt snytt for gull med to sekunder fredag.

Den finske «orienteringsgasellen» åt opp Sveriges forsprang kilometer for kilometer. Side om side kom de ut av skogen. Hadde ikke Kristin Cullmann en tåre i øyet der hun så Liisa komme lenger og lenger foran seg. . . ?

Finsk sisu og toppdramatikk slik stafetter helst skal være. Og finsk gull i damestafett for første gang på seks år. Noe å ha i minne når Finland i begynnelsen av september neste år har VM på hjemmebane.

Bronse-duell

Holder det, eller??

— Løp på Anne Berit. Tine Fjogstad (t.v.) og Wenche Jacobsen skuer spent på oppgjøret mellom Anne Berit og den sveitsiske ankermannen på stafetten.

(Foto Ole John Hostvedt)

Topppfolk og middelmaßdigheter

■ Norge har hatt mange gode orienteringsløpere, men bare to ganger — Magne Lystad i 1957 og Stig Berge i 1970 — er en orienteringsløper kåret som «årets idrettsløver». Stig Berge fikk samme år Morgenbladets gullmedalje for «årets bragd». Også han vant VM i orientering individuelt og for lag, akkurat, det samme som Egil Johansen gjorde fredag og i går.

■ Da Egil Johansen ble verdensmester for to år siden, konkurrerte han med mange om å bli «årets idrettsmann», det var et olympisk år med nok av sterke kandidater. I år derimot, hvor han kan smykke seg med tittelen dobbeltmester, står han langt sterkere, pr. i dag har han få konkurrenter. Komiteen som skal avgjøre hvem som skal få Morgenbladets gull vil neppe

glemme svømmersken Lene Jenssen, som tok sølv på 100 m tri i VM, skiskytteren Odd Lirhus er en annen kandidat. Men som

«årets idrettsløver» blir Egil Johansen ikke til å komme utenom.

■ Og når det er lite annet å hente for en orienteringsløper, er det ikke så verst, samie på ærespriser. Magne Lystad skrev forresten bok, han var like populær som våre ski- og skøyte- løpere som stort sett har vært alene om bokmarkedet når det gjelder idrettslitteratur.

Men en pris fortjener vel også Norges Orienteringsforbund, for et særdeles vellykket VM-arrangement, selv om man kan si at prisen forbundet fikk ved at Norge lot tre av de fire gullmedaljene bli i landet i seg selv er verdifull nok. Norge har vunnet fire VM i år for seniorer, tre av dem er i orientering. Arne Mollén i Norges Olympiske komité hadde nok gjerne sett at orien-

tering var olympisk gren.

■ I fotball skal man derimot ikke trekke sammenlikninger mellom det internasjonale nivået og det som vises i norske seriekamper. Når publikumsnedgangen på hovedseriekampene i år (det dreier seg om ca. 200 000 tilskuere) skal forklare i Aftenposten, skylder Vikings formann Arne Johannessen på pressen, som under og etter VM trakk sammenlikninger med det folk fikk se på skjermen fra Argentina og det som ble vist i norske kamper.

■ Og den slags er tydeligvis uønsket, som om ikke publikum selv trekker disse sammenlikningene på egen hånd. Det faktiske forhold er at fotballen i Norge har kunnet glede seg over nærmest en supporter- presse, som har stilt få krav til

kvalitet, og som i år etter år har jublet over fotballens middelmaßdigheter, enten de har vært fra Stavanger eller andre steder. Fotballen er den eneste idrett i Norge hvor det ikke har vært stilt kvalitetskrav.

■ Når så pressen under et tilløp seg å sammenlikne, den straks skylda for et inntatt stapp på hovedseriekampene 4—5 millioner kroner. Hoved- riefotball i Norge i dag er for- ning, den får snart finne seg både publikum og presse st- krav til de godt betalte ute- ne.

■ Start kom gjennom sin kalle helvetesuke med to s og to uavgjort. Det betyr at i fortsatt er med i cupen, fort leder hovedserien og fort ligger bra an for 2. runde i FA-cupen. Bedre statistikk

neppa noe annet norsk lag vise til, om det i det hele tatt har vært noe norsk lag som har vært gjennom et liknende program.

legg skal avgi spillere til landslaget, må ha mer enn 15 spillere. I går ble landslagsbacken Jan Birkelund skadd, i løpet av

Lykkelige jenter fra Sveits:

- Friidrettstrening kom godt med i spurten

— Det kom godt med å ha solide spurter-egenskaper, mente en lykkelig Hanni Fries fra Sveits, etter noe overraskende å ha sikret sitt lag en bronsemedalje i VM. Norges Anne Berit Eid ble slått i oppløpet — hun hadde ingenting å stille opp mot den sterke sveitserinnen.

— Egentlig er det ikke så

rart at Hanni knep seg foran. Hun har en tidlige karriere som friidrettsutøver bak seg, fortalte lagkameraten Ruth Bamberger, norskaltende sveitserinne, da bronzen var et faktum. 800 og 1500 meter var de distansene Hanni Fries var spesialist på.

— Vi er naturligvis kjempeglade for medaljen, men helt uventet var det ikke. Etter første etappe hadde vi så avgjort et håp, mente Bamberger, som selv løp laget helt fram i teten på de første 6,6 kilometerne. Sveits' damer har tidligere en individuell VM-medalje fra Finland å vise til.

Jentene på VILLSPOR

WENCHE JACOBSEN veksler med Anne Berit Eid — men for sent.

KONGSBERG (VG) — I damestafetten fikk det ikke like bra for de norske fargene.

Tine Fjogstad fikk ikke løpe individuelt og hadde naturlig nok store ambisjoner på 1. etappe. Men dette var ikke Tines dag. Ved innløpningen til sin tredje post syntes alt å stemme bra, men da posten endelig dukket opp, viste det seg at det så langt fra var den hun egentlig skulle ha. Hennes egen lå vel 150 meter unna og dermed var teten tapt for alltid.

Wenche Jacobsen fikk på sin 2. etappe drøye seks minutter å ta inn, men etter en voldsom opphenting de første kilometrene, begynte vanskelighetene å melde seg.

Til slutt vekslet vår nybakte verdensmester Anne Berit Eid over åtte minutter bak ledende Sverige, og oppgaven var nærmest håpløs. Anne Berit gjorde riktig nok et brukbart løp, men tapte spurten om bronsemedaljen mot den sveitsiske friidrettsjenta Hanni Fries.

I teten vant finske Liisa Veialainen et kolossal spurtoppgjør mot svenske Kristin Cullmann og sikret Finland stafettgullet med den samme lille margin som hun fredag var bak vinneren Anne Berit Eid.

Knut-A.

— Du gjorde så godt du kunne, sier en smilende Wenche Jacobsen til en dødsbliten Anne Berit Eid. Mens dameleder Erik Balchen hjelper til. (Foto: Reidar Halden)

WM STAFFEL 17.09.78

WM RELAY 17.09.78

WOMEN/DAMEN

No	Nat	Name	Code	Zeit Time	Laufzeit Total time	Place
1	FIN	Outi Borgenström	N	47.12	47.12	1
		Marita Ruoho	O	55.29	1.42.45	2
		Liisa Veijalainen	M	44.07	2.26.48	1
2	SWE	Eva Moberg	J	48.35	48.35	2
		Karin Rabe	K	50.44	1.39.19	1
		Kristin Cullman	L	47.33	2.26.52	2
3	SUI	Ruth Baumberger	M	50.04	50.04	3
		Ruth Humbel	N	58.49	1.48.53	6
		Hanni Eries	O	49.50	2.38.43	3
4	NOR	Tine Fjogstad	A	53.39	53.39	6
		Wenche Jacobsen	B	54.35	1.48.14	5
		Anne Berit Eid	C	50.31	2.38.45	4
5	CSF	Vratava Novakova	Q	50.48	50.48	5
		Katerina Keclikova	R	53.25	1.44.13	3
		Ada Kucharova	P	55.05	2.39.18	5
6	GBR	Sue Parkin	I	50.42	50.42	4
		Carol McNeil	G	54.54	1.45.36	4
		Jean Ramsden	H	65.10	2.50.46	6
7	HUN	Vera Korik	B	55.04	55.04	7
		Katalin Karman	C	72.14	2.07.18	7
		Iren Rostas	A	62.03	3.09.21	7
8	AUS	Caroline Hooper	D	67.34	1.07.34	11
		Margaret Elcombe	E	59.47	2.07.21	8
		Peta Widtford	F	62.02	3.09.23	8
9	DEN	Lis Nielsen	P	65.18	1.05.18	9
		Inge Jensen	Q	68.10	2.13.28	9
		Dorthe Hansen	R	56.43	3.10.11	9
10	CAN	Megan Piercy	R	70.31	1.10.31	13
		Sheila Mitham	P	70.39	2.21.10	10
		Susan Budge	Q	67.19	3.28.29	10
11	BUL	Marusja Hristova	K	60.16	1.00.16	8
		Pepa Karagjozova	L	86.32	2.26.48	11
		Krasimira Marinova	J	62.22	3.29.10	11
12	USA	Jenhy Tuthill	E	82.59	1.22.59	16
		Sharon Crawford	F	64.16	2.27.15	12
		Elizabeth Andersen	D	79.22	3.46.37	12
13	BEL	Claudine Willemsens	L	66.28	1.06.28	10
		Lydia Genter	J	82.13	2.28.41	13
		Martine Petroux	K	78.01	3.46.42	13

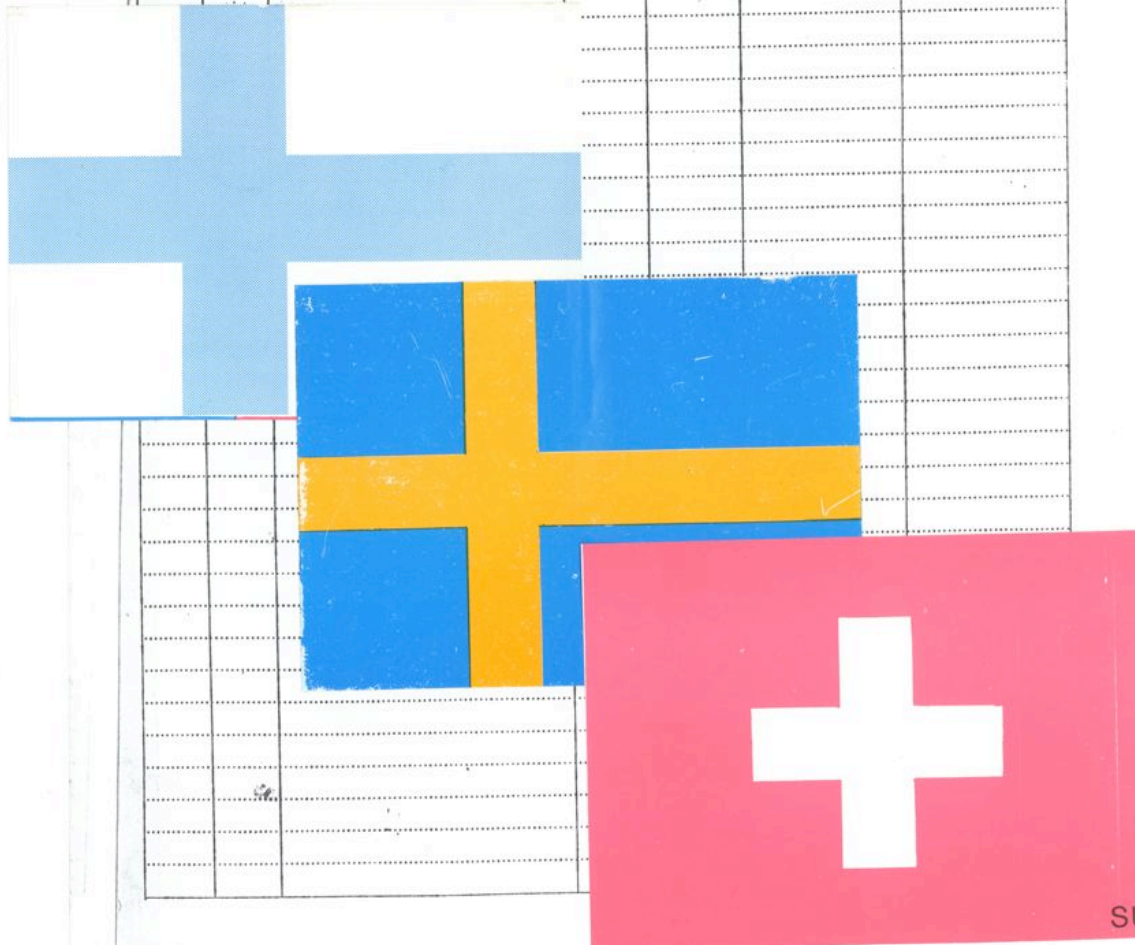
*0036

WM STAFFEL 17.09.78

WM RELAY 17.09.78

WOMEN/DAMEN

No	Nat	Name	Code	Zeit Time	Laufzeit Total time	Place
14	BRD	Hadmut Hindorf	C	74.58	1.14.58	14
		Edith Gruhn	A	89.54	2.44.52	14
		Heidrun Finke	B	62.49	3.47.41	14
15	FRA	Genevieve Nery	G	89.01	1.29.01	17
		Bernadette Gosset	H	76.46	2.45.47	15
		Iliana Scully	I	95.20	4.21.07	15
16	NZL	Eileen Frith	O	67.47	1.07.47	12
		Unni Lewis	M	124.59	3.12.46	17
		Trish Burbridge	N	76.20	4.29.06	16
17	IRL	Monica Turley	F	82.26	1.22.26	15
		Maura Thornhill	D	102.50	3.05.16	16
		Eileen Loughman	E	90.06	4.35.22	17

SU

WM STAFFEL 17.09.78

WM RELAY 17.09.78

MEN/HERREN

No	Nat	Name	Code	Zeit Time	Laufzeit Total time	Place
1	NOR	Jan Ejerestad	9	58.04	58.04	1
		Svén Jacobsen	10	61.44	1.59.48	1
		Egil Johansen	24	57.35	2.57.23	1
		Eystein Weltzien	23	58.10	3.55.33	1
2	SWE	Rolf Petterson	27	59.07	59.07	2
		Lars Lönnkvist	28	61.52	2.00.59	2
		Kjell Lauri	5	63.23	3.04.22	2
		Olle Nåbo	6	59.43	4.04.05	2
3	FIN	Urho Kujala	19	62.49	1.02.49	4
		Jorma Karvonen	20	61.39	2.04.28	3
		Simo Nurminen	13	70.50	3.15.18	3
		Risto Nuuros	14	61.09	4.16.27	3
4	SUI	Dieter Wolf	6	60.10	1.00.10	3
		Dieter Hulliger	5	64.20	2.04.30	4
		Willi Müller	27	71.08	3.15.38	4
		Max Hollisberger	28	60.56	4.16.34	4
5	CSF	Peter Uher	5	68.57	1.08.57	7
		Zdenek Lenhart	6	66.53	2.15.50	6
		Jiri Tichacek	28	65.59	3.21.49	5
		Jaroslav Kacmarcik	27	67.42	4.29.31	5
6	GBR	Mike Down	4	63.28	1.03.28	5
		Geoff Peck	3	71.06	2.14.34	5
		Peter Haines	29	81.32	3.36.06	7
		Chris Hirst	30	68.28	4.44.36	6
7	DAN	Lars Konradsen	13	73.11	1.13.11	11
		Ivan Christensen	14	78.44	2.31.55	10
		Niels Pallisgård	20	74.23	3.46.18	8
		Klaus Madsen	19	66.49	4.53.07	7
8	CAN	Ron Lowry	30	72.49	1.12.49	10
		Ted De St. Croix	29	68.15	2.21.04	8
		Gord Hunter	4	84.59	3.46.03	8
		Brian Ellis	3	87.39	5.13.42	8
9	HUN	Janos Kelemen	26	66.39	1.06.39	6
		Istvan Bokros	25	74.27	2.21.06	8
		Laszo Gyurko	8	74.59	3.36.05	6
		Agoston Dosek	7	103.01	5.19.06	9
10	BUL	Vasil Schandurkov	7	69.48	1.09.48	8
		Plamen Denev	8	80.08	2.29.56	9
		Bojko Stankov	26	94.29	4.04.25	11
		Ivan Nedkov	25	74.46	5.19.11	10

WM STAFFEL 17.09.78

WM RELAY 17.09.78

MEN/HERREN

0037

No	Nat	Name	Code	Zeit Time	Laufzeit Total time	Place
11	AUS	Steve Key	21	75.37	1.15.37	12
		John Oliver	22	97.24	2.53.01	14
		Maurice Ongania	11	71.58	4.04.59	12
		Geoffry J. Lawford	12	74.13	5.19.12	11
12	FRA	Etienne Bousser	24	84.42	1.24.42	16
		Pierre Mielle	23	80.47	2.45.29	13
		Thierry Logre	10	104.12	4.29.41	15
		Jean C. Silvestre	9	71.30	5.41.11	12
13	USA	Peter Gagarin	22	77.32	1.17.32	13
		Steve Tarry	21	81.07	2.38.39	12
		Dennis Holloran	12	84.23	4.03.02	10
		Richard Adams	11	117.31	6.00.33	13
14	JPN	Takashi Sugiyama	14	69.59	1.09.59	9
		Itaru Koyama	13	86.51	2.36.50	11
		Akitsugo Takao	19	108.24	4.25.14	13
		Rinya Yamagishi	20	97.59	6.03.13	14
15	BRD	Peter Dimmer	28	92.59	1.32.59	18
		Gerd Heyser	27	113.24	3.26.23	18
		Frank Finkenstädt	6	77.58	4.44.21	16
		Ullrich Flurschütz	5	79.07	6.03.28	15
16	BEL	Roger Nicolet	12	78.11	1.18.11	14
		Herman Mackels	11	109.55	3.08.06	16
		Pierre Willems	21	97.17	4.45.23	17
		Serge Jeanmenne	22	83.55	6.09.18	16
17	IRL	Wally Young	29	78.14	1.18.14	15
		Patrick Healy	30	98.44	2.56.58	15
		Eoin Rothbery	3	92.39	4.29.37	14
		Ernie Wilson	4	118.05	6.27.42	17
18	POL	Ludomir Parfanowicz	3	89.46	1.29.46	17
		Henryk Buchelt	4	126.23	3.36.09	20
		Zbigniew Zwolinski	30	96.04	5.12.13	18
		Grzegorz Zwolinski	29	102.52	6.55.05	18
19	NZL	Colin Battley	20	100.24	1.40.24	20
		Gordon Pirie	19	106.13	3.26.37	19
		Dick Burbidge	14	123.47	5.30.24	19
		Frank Smith	13	92.01	7.02.25	19
AUT	AUT	Franz Hartinger	11	98.21	1.38.21	19
		Gottfried Spanring	12	106.06	3.24.27	17
		Franz Nagele	22	BRUTT	-	-
		Eugen Kainrath	21	-	-	-

Tyngdepunktet i internasjonal orientering ligger fortsatt i Norden. I årets verdensmesterskap har Norge sammen med Finland vært de dominerende nasjonene. Disse to nasjonene sikret seg samtlige gullmedaljer. Andre nasjoner som ble avspist med medaljer var Sverige med to sølvmedaljer i stafettene og Sveits som fikk bronse i damestafetten. Samtlige individuelle medaljer ble fordelt mellom Norge og Finland.

For at ikke orientering skal bli en eksklusiv idrett for nordboere er det en nødvendighet at også andre nasjoner slipper til. I orientering på mellom-europeernes egne premisser har de hittil greidd det. Riktignok er samtlige verdensmestere kommet fra

Mellomeuropeerne kommer, men hvor ble Sverige av?

et nordisk land, men Mellomeuropa og da spesielt Sveits har tatt medaljer før. De fleste fryktet at årets verdensmesterskap skulle bli et rent nordisk oppgjør. Det tar tross alt tid å lære seg å orientere effektivt og fort i nordisk terreng. Opp på vårt nivå kan de aldri komme så lenge mesterskapene arrangeres her, men årets verdensmesterskap viste gledelig nok at de kommer etter. Etter innbitt fight med Finland ble Sveits nummer

Kommentar:
Thor Erik Nordeng

fire i herrestafetten og dame-greidde bronse i hard kamp mot de norske triumfaktorene fra fredag. I damestafetten var Tsjekkoslovakia og Storbritannia også oppe og snuste

på medaljene så gledelig nok, mellom-europeerne kommer.

Sverige ble dette verdensmesterskapets store taper. De ble avspist med to sølvmedaljer og begge kom i stafettene. Så sent som under flernasjons-landskampen i Hedemora i Sverige i slutten av mai var forholdet et helt annet. Da var Sverige i toppen for herrelaget, mens de svenske jentene var fullstendig suverene. Det ble naturlig å spørre seg om årsaken. Det kan ikke bare

skyldes feil formoppbygging. I store internasjonale løp eller stafetter hjemme i Sverige der det alltid vanskelig å slå svenskene, de har derimot vanskeligheter med å hevde seg utelands. En årsak kan være de svenske kartene. Sverige er akterutseilt på kartfronten. Kartene er ikke så detaljrike som de norske og svenske lærer seg dermed en orienteringsteknikk som holder hjemme, men faller igjennom i utlandet.

Neste års verdensmesterskap arrangeres i Finland. Sannsynligvis er svenskene nede i en bølgedal og kommer sterkere igjen da.

Arvid K. Hadot 18.9.78

Ett skår i gleden . . . .

Til tross for norsk triumf i herrestafetten, så skal vi ikke glemme en ting. Nemlig at Norges antatt beste stafettløper, Sigurd Dæhli fra Løten ble satt ut av laget etter sin heller svake innsats i fredagens individuelle oppgjør.

— Da jeg fikk greie på dette fredag kveld, kom det som et sjokk på meg, sier Sigurd Dæhli til DT og BB.

— Jeg hadde på et tidlig tidspunkt fått det inntrykk at jeg skulle løpe stafetten, og da jeg skjønnte det gikk dårlig på det individuelle oppgjøret, så slappet jeg uvilkårlig noe av, sier Sigurd. — Det var mitt livs største sjokk, for jeg hadde innstilt meg på å løpe siste etappe.

— Men TUK-sjef Øyvind Mjøen mener jeg har misforstått ham, og da er det ikke så greit, sukker en oppgitt Sigurd.

— Hva med kommende helgs NM i Lier?

— Jeg har ikke tro på at jeg skal klare å bygge meg opp igjen psykisk på bare seks dager, så

Sigurd Dæhli (t.v.) og Svein Jacobsen diskuterer søndagens stafett. Men mørke briller TUK-sjef Øyvind Mjøen, som etter Dæhlis utsagn hadde gitt ham klarsignal for stafetten.

vent ikke noe fra meg der, sier Løten-gutten.

— Men for all del. Jeg mener

det ikke slik at noen av guttene skulle vært «vraket» til min fordel, men når UK-sjefen har

sagt en ting, slik jeg mener han gjorde, så burde han holdt ord, avslutter Sigurd Dæhli.

MALURT I gledesbegeret

KONGSBERG (VG) — En nedtrykt Sigurd Dæhli måtte fra tilskuerplass se sine lagkamerater ta gullet i VM-stafetten. For annen gang var han lovet plass i en VM-stafett — for annen gang gjør UK kuvending i tolvte time.

— Det er mitt største slag. Hele sesongen var bygd opp med tanke på denne helgen, og særlig på stafetten. Når jeg så ikke får løpe, føles det som et år har gått bort. Jeg unner disse fire karer VM-gullet, men for UKs skyld kunne laget godt ha fått seg en nesestøver.

I denne sammenheng bør det nevnes at O-UK var satt i et virkelig dilemma. Fem mann for-tjente stafettstart, mens det bare er fire etapper. Det store spørsmålet etterpå er så om UK kunne ha unngått hele problemet med litt bedre orden i papirsakene.

Sigurd Dæhli beviste senest i årets vår-landskamp hvilket unikum han er i stafettsammenheng, og innen o-sporten har han etter hvert pådratt seg tilnavnet «verdens beste stafettløper».

Nå har fjorårets nordiske mester en ny sjans i neste års VM i Finland, men i øyeblikket orker ikke Løten-ekspressen tanken på mer o-satsing.

— Lenger nede har jeg aldri vært!

Knut-A.

SIGURD DÆHLI (nærmest) og Svein Jacobsen — gode venner tross alt.

VG 18.9.78

Sigurd Dæhli — en skuffet mann

— Det er det største slaget jeg har fått i mitt liv! Jeg er psykisk helt utslått, skjønner ingenting, sa hedmarkingen Sigurd Dæhli, en nedbrutt mann etter fredagens klare beskjed fra UK-sjefen. Dæhli fikk ikke løpe stafett, noe han helt til fredagen var fast bestemt på å gjennomføre. Vise at han er stafett-mannen

fremfor noen i det norske laget. I stedet ble han altså vraket.

— Jeg så siste-etappen på stafetten som det viktigste under VM. Og dette gikk merkbart utover den individuelle innsatsen fredag. Jeg er nå engang slik at når viktigere oppgaver venter — så mister jeg liksom noe av konsentrasjonen, mente den gode Sigurd — tydelig irritert på lagledelsen.

— Jeg fikk ingen direkte beskjed om at jeg var uttatt til stafettlaget — men slik det hele har utviklet seg var jeg bomsikker. Beskjeden fra Øyvind Mjøen like etter fredagens løp var et sjokk.

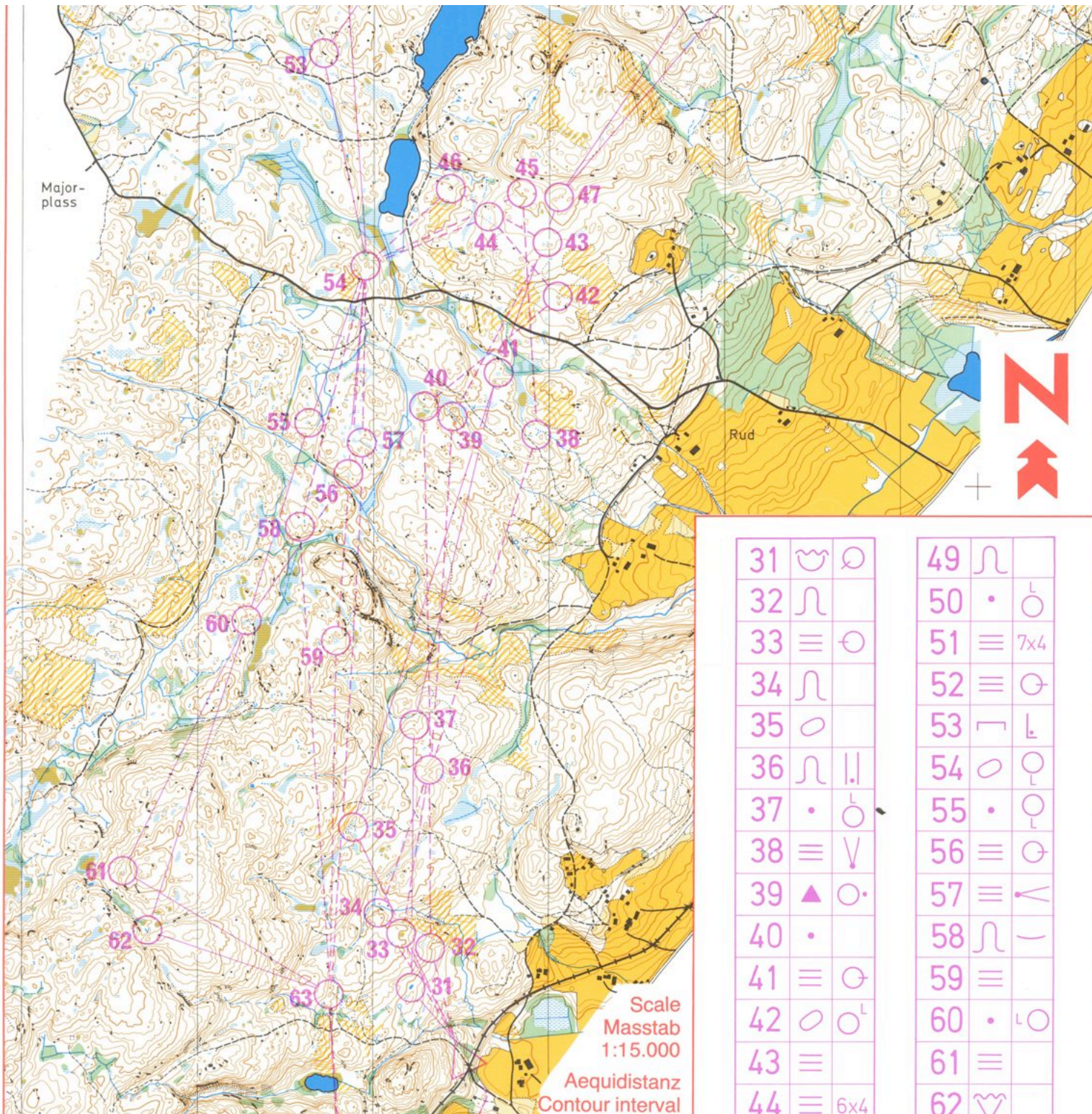
— Og Sgiurd Dæhli vil i kommende helgs NM bevis at UK tok feil, at han tilhører eliten i norsk o-sport?

— Jeg vil møte fram til helgen, og jeg vil hente kartet mitt, det er alt jeg kan love. Jeg er så langt nede at jeg neppe kan klare å motivere meg selv på seks dager, sa Dæhli, som var tilskuer på Kongsberg søndag.

Stafett-uttagningen, som Fremtiden kunne bringe resultatet av allerede lørdag morgen, har skapt vondt blod i o-kretser, så mye ble klart under gårdsagens løp. At det ble gull klarte ikke å dempe kritikken.

Kartdata

Grunnlag
Synfaring

Rentegning
Trykk

Bakken & Helgesen O-kartservice A/s
Morten Berglia, Pål Bakke,
Tormod Fløren
Knut Berglia
Kongsberg Centraltrykkeri

Teknisk arrangør

Technical organiser
Technischer Organisationskomitee

Eiker Orienteringslag

Løpsleder
Chief Organiser/Leiter

Kjell R. Johansen

Løypelegger
Course planner/Bahnleger
Plass-sjef

Morten Berglia

Race Site Coordinator/Koordinator für Zielort
Start

Arne Bakke
Ole Skramstad
Nils Harald Kraugerud

Tidtaging/utregning/resultatservice
Results Service/Resultatsdienst

Parkering
Sanitet
First Aid/Sanität
Speaker

Ivar Bekkevold
Lege Christian Blom

Atle Sundelin

Kartdata

Grunnlag
Synfaring
Rentegning
Trykk

Fotokart A/s, Kongsberg
Svein Myrvold og Erik Engebråten
Erik Engebråten
Kongsberg Centraltrykkeri

Teknisk arrangør

Technical organiser
Technischer Organisationskomitee

Kongsberg Idrettsforening

Løpsleder
Chief Organiser/Leiter

Fritz Andreassen

Assistent

Steinar Bersvendsen

Løypeleggere
Course planners/Bahnleger

Svein Myrvold og Erik Engebråten

Økonomi
Salg
Bygg og anlegg
Sanitæranlegg
Elektriske anlegg
Utstyr/vakt
Parkering
Kartutdeling
Start/mål
Veksling
Sekretariat
Resultattjeneste
Meldetjeneste
Lege
Speaker

Inge Bugge
Arvid Hostvedt
Birger Dølplass
Kjell Konglevoll
Roar Kongsgården
Henry Haakonsen
Ragnar Tveiten
Olaf Mobråthen
Oddvar Solberg
Bjarne Pålørud
Bjørgulf Haukelid
Per Henriksborg
Aage Teien
Christian Groth
Atle Sundelin

NORGES ORIENTERINGSFORBUND

Tilsluttet Norges Idrettsforbund - Internationale Orientierungslauf Föderation

Adresse: Hauger skolevei 1
Telefon: (02) 13 42 90
Bankgiro: 8002.07.42791
Postgiro: 5 33 47 50

Kjell Brenna
Fururabben 4

3600 KONGSBERG

1351 Rud, 17/11-1978

INVITASJON TIL VERDENSMESTERSKAPET I ORIENTERING 1979

NOF's styre vedtok på møte fredag 27. oktober -78 å invitere deg, sammen med de øvrige i årets VM-komite, til Tampere, Finland i forbindelse med VM 1979.

VM avvikles i dagene 1. - 4. september, og vi håper å kunne ordne reisen sammen med vår representasjonstropp. Opplysninger om reisetider, opphold etc. vil vi få komme tilbake til senere.

Turen er ment som en liten påskjønnelse for det store arbeidet dere nedla i forbindelse med VM -78.

Vi kommer til å bestille fly/hotellbilletter med det aller første så hvis du har spesielle ønsker ber vi om snarlig svar.

Vennlig hilsen
NORGES ORIENTERINGSFORBUND
Olav Aaboen
kontorsjef
sign.

Marit Olsen
Marit Olsen

31790

0041

NORGES ORIENTERINGSFORBUND

Tilsluttet Norges Idrettsforbund - Internationale Orientierungslauf Föderation

Adresse: Hauger skolevei 1
Telefon: (02) 13 42 90
Bankgiro: 8002.07.42791
Postgiro: 5 33 47 50

Kjell Brenna
Fururabben 4

3600 KONGSBERG

1351 Rud,

2. april 1979

Ved avslutningen av forbundstinget i Bergen februar 1979 rettet jeg en generell takk til de av NOFs tillitsmenn som gikk fra borde ved tingperiodens utløp.

På vegne av NOFs styre vil jeg også på denne måten få rette en direkte takk til deg for helhjertet innsats for norsk orientering.

Beste hilsen
NORGES ORIENTERINGSFORBUND

Leif A. Karlsen
Leif A. Karlsen

Verdensmesterskap i orientering 1978

Kongsberg 13. - 17. sept.

NRK
v/Odd Rohde
Bjørnstjerne Bjørnsons plass 1
OSLO 3

Kongsberg, 21 juni 78

KOMMENTATORBOKSER VM STAFETT OG INDIVIDUELT

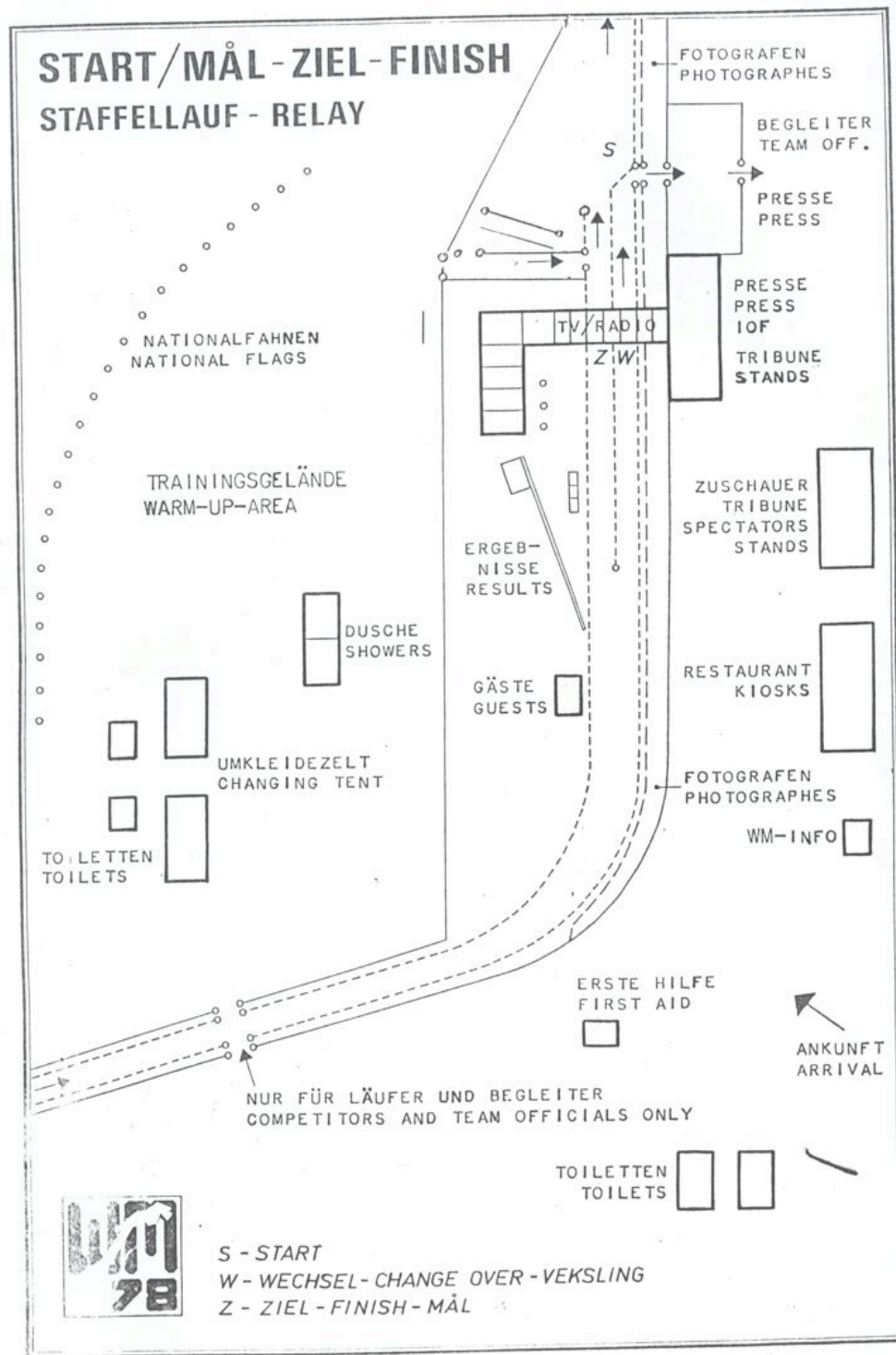
Det vises til hyggelig samtale på Kongsberg, og vedlagt returneres modell av kommentatorbokser.

Utførelsen er utmerket og vi tillater oss å bekrefte:

- Vi bygger et fundament 16 x 3.5 m med adkomst i begge ender,
- fundamentet vil bli brunbeiset, og vi ber om at kommentatorboksene blir malt med Panox nr 6 (engelsk rød) eller tilsvarende.
- NRK ordner alt elektrisk opplegg til kommentatorboksene.

Med hilsen

Fritz Andreassen
Fritz Andreassen
Løpsleder VM stafett

Meldetjenesten VM-stafett

1. Førvarset 3-4 min før veksting/mål
- Sende og motta melding (telefon) fra post (D og H) om passerte løpere
  - melde over høyttaler til løperne (hvis tid 3 språk)
  - skrive startnr. til passerte løpere på tavle.
  - melding til speaker - hjelper (telefon)

2. Mellomtid fra H-post (~ 1/3 av løypa)

- passeringstid mottas fra radio-operatør
- melding til HEGO?
- beregne anvendt tid til posten.
- skrive skilt for resultat-tavle:
  - vanlig tavle: løpers anvendte tid
  - 10 på topp --- : lagets --- " --- " --- "
- melde til speaker - hjelper (telefon)

3. Mellomtid fra H+D-post (~ 2/3 av løypa)

- nødvendige data fra monitor
- skrive skilt for resultat-tavle:
  - vanlig tavle: anvendt tid løper
  - 10 på topp --- : --- " --- " lag

4. Hvis HEGO svikter:

- motkort med etappe- og sluttider fra mannt sekretariat (ordonans) til:
  - skilt skriver
  - speaker
  - kommentatorer
- passeringstid fra H+D post (2/3) fås fra radio-operatør.
- beregne anvendt tid
- skrive skilt
- melde tiden til speaker, kommentatorer.

5. Samband forøvrig på arena

- telefon fra siste post til
  - speaker
  - vekstingsfelt
- telefon fra vekstingsfelt til Kart utdeling
- ordonans sekretariat → speaker/kommentatorer.

Kp 19.9.1978

Takk

Vi vil gjerne på denne måte få takke Forsvaret, alle firmaer, enkeltpersoner og funksjonærer, som på en eller annen måte har ytet oss bistand i forbindelse med det tekniske arrangement av Verdensmesterskaps-stafetten.

Med hilsen
Kongsberg Idrettsforening

4. J.nr. 3195/78. J.

Ad VM i orientering.

Presidenten i det internasjonale orienteringsforbundet takker Kongsberg kommune og sier samtidig at han har overvært alle hittil arrangerede EM og VM-arrangement, og ingen arrangør har hittil lykkes som i Kongsberg med å få arrangementstødet til å medvirke i arrangementets forskjellige faser.

Nr. 141

Adgang
HEISTADMOEN

FRITZ ANDREASSEN

NOR

Navn

Nasjon

LØPSLEDER

VM-KOMITEEN

FORMANN
Knut Berglia

OPPHOLD/INNKVARTERING
Kjell Brenna

NASJONAL KONTROLLØR
Per Kristiansen

NOF'S FORMANN
Reidar Birkeland

SEKRETÆR
Hans Roar Bakken

ØKONOMI
Atle Sundelin

SPESIELLE TILTAK
Ivar A. Borge

TEKNISK DELEGERT
Edgar Bächtold

IOF teknisk delegert.

Edgar Bächtold
Georges Kleber

teknisk delegert – Sveits
teknisk delegerts assistent - Sveits

Sekretariat.

May Folkeson
Elisabeth Schubert
Jens Storfossen
Peder Geitle
Rolf Lie
Christian Bugge

oversettelse engelsk
oversettelse tysk
informasjonssenter Kongsberg
informasjonssenter Heistadmoen
informasjonssenter løpsarena
påmelding, startlister, resultatlister

Opphold og innkvartering – lokal komité Kongsberg.

Arne Bjørklund
Jens Storfossen

Knut Spilling
Tore Thorbjørnsen
Gerd Signe Myrvold
Inger Marie Holthe

innkvartering løpere/ledere Heistadmoen
innkvartering IOF/presse/gjester/turister
i Kongsberg by
seremonier
transport
nasjonsverter
sekretær lokal komité

Økonomi/PR.

Kaare Thuesen
Magnus Gjesdal
Finn Borgersen
Arne Porsum
Tom-Erik Brohaug
Tor Ditlef Helland

salgsvirksomhet
reklame, annonser
formann PR-komite
teknisk planlegging massemedia
VM-avis, program
PR-stafett Bergen – Kongsberg

Kontroll – trening

Helge Kvaase
Kjell Staxrud
Per Magnus Breen
Per Fosser
Per Wang

NK-assistent
loddtrekning, lagledermøter
formann fortreningskomité
medlem fortreningskomité
medlem fortreningskomité

Teknisk avvikling

Hans L. Wærp
Knut Kjemhus
Peder Aas
Ragnar Bjerketvedt
Hans Hansen
Arnulf Oisen
Harald Gustavsen
Einar Sverre Rytting
Per Kolsaker

NOF's kartkonsulent, koordinator skog
løpsleder VM – prøveløp
løpsleder VM-individuelt
løpsleder VM-trim
løpsleder VM-stafett
sambandsjef
materiellsjef
postmannskaper
formann komité resultatformidling og
kontakt NRK